

"and that government of
the people, by the people, for
the people, shall not perish
from the earth."
—Abraham Lincoln

BELGIJOJE VYKSTA DIDELĖS KOVOS

Stojame Už Atlanto Charterio Dėsnius

WASHINGTON, gruod. 19.
—Prez. Rooseveltas, pailsėjęs po trijų savaičių atostogų Warm Springs, Ga., šiandien grįžo į Baltuosius Rūmus.

WASHINGTON, gruod. 19.
—Grįžęs iš atostogų, Prez. Rooseveltas laikė savo paprastą spaudos konferenciją.

Laikraštinkams paklausus apie Atlantic Charter'io dėsnių įsigaliojimą, Prezidentas atsakė, kad tas dokumentas nebuvo kokia formali sutartis, bet tik "eilė memorandumų" sudarytų, kuomet Min. Pirm. Churchill ir jis suėję ant

laivo Atlante.

Nors tas dokumentas nėra formalus, Prezidentas pabrėžė, J.A. Valstybės stoji už jame išdėstytus žmoniškumo ir teisingumo principus.

WASHINGTON, gruod. 19.
—Sen. LaFollette (Prog., Wis.) savo kalboje šiandien sakė įvykiai Europoje parodo, kad Atlanto Charteris virto vien tik "popiergaliu."

WASHINGTON, gruod. 19.
—Senatas šiandien užgyrė Prez. Roosevelto nominuotus vyrus Valstybės Departamento pareigoms.

Graikai Sukilėliai Okupavo Kalėjimą

ATENAI, gruod. 19.—Didelė ELAS ataka ant Averoff kalėjimo privertė britus apieiti tą tvirtovę.

Kvislingas buvęs premjeras Jean Rallis, kuris veikiausiai pabėgo kautynių metu, yra dabar ieškomas.

Ta ataka įvyko vakar pavakary. Šį ryt britai kontra-

takavo, kad išgelbėti 115 policininkų, 149 sargybinius ir britų garnizono narius. Britų pranešimas sakė britų garnizonas, 130 graikų ir "kiti politiniai belaisviai" buvo sėkmingai išgelbėti.

ELAS tuoj pradėjo kalėjimą tvirtinti.

Lėktuvai Puolė Nanking, Šanghajų

WASHINGTON, gruod. 19.
—Karo Departamentas pranešė, kad B-29 lėktuvai iš Kinijos atakavo uostus ir fabrikus Šanghajuje ir Nankinge, Kinijos krante, bei Omura lėktuvų fabriką Kyushu saloje Japonijoje.

Grįžusių lakūnų raportai sakė atakų rezultatai buvo labai geri ir net puikūs.

WASHINGTON, gruod. 19.
—Padarytos nuotraukos parodo, kad antroji ataka padariusi didelius nuostolius japonų fabrikams Nagoya mieste. Dūmų kamuoliai kilę iki 1,000 pėdų aukščio. Nors vietom buvo daugiau, vietom mažiau japonų lėktuvų, visi Amerikos lėktuvai saugiai grįžo iš atakų.

Varosi Pirmyn Mindoro, Leyte Salose

GEN. MACARTHUR ŠTABA, Leyte, gruod. 19.—Amerikos kariai veržiasi pirmyn Mindoro ir Leyte salose, Philippinuose. Amerikiečiai lakūnai per savaitę sunaikino 742 japonų lėktuvus, ir vis dar tęsia atakas ant japonų tvirtovių Luzon saloje.

Adm. Halsey dalinio lėktuvai padėjo Gen. MacArthur komandos jėgoms sumušdami japonų lėktuvų jėgą.

Pacifiko laivyno štabas Pearl Harbor'y sakė 28 japonų laivai buvo nuskandinti ir 66 kiti buvo sužaloti vandenyse aplink Luzon gruodžio 15 d. Aštuoni traukiniai ir apie 25 militariniai vežimai buvo atakuoti ir apdaužyti.

Leyte saloje, netoli amerikiečių užimto Ormoc uosto, amerikiečiai baigia išmušti sugautus japonų 26-tos divizijos likučius.

KITAS BANDYMAS NUDĖTI HITLERI

STOKHOLMAS, gruod. 19.—Laikraštis Aftonbladet rašė, kad Berlyne girdima gandų, būk buvęs kitas pasikėsimas prieš Hitlerio gyvybę. Anot nepatvirtintų kalbų, Plessheim palocius Bavarijoje buvęs padegtas, kuomet Hitleris sustojęs ten.

'DEPONUOJA' BOMBAS JAPONŲ FABRIKE

Daugiau negu 40 bombų pataikė tiesiog ant didžiulio Mitsubishi lėktuvų fabriko Nagoya mieste, Japonijoje, kuomet dešimt B-29 lėktuvų iš Saipan salos atakavo tą japonų įmonės centrą. (21-os AAF komandos nuotrauka, per radijo iš Honolulu; Acme-Draugas Telephoto.)

Japonai Nukankino 24,000 Baltų Žmonių

LONDONAS, gruod. 19.—Britų karo departamentas pareiškė, kad japonai privertė 60,000 baltų žmonių taip sunkiai dirbti, kad 24,000 jų jau mirė.

Anot pranešimo, japonai pastatė paminklą gerbti 25,000 vyrų, kurie žuvo Thailand-Burma geležinkelio ir kelio išdirbime. Iš to skaičiaus, anot departamento, mažiau negu 1,000 buvo japonai, o kiti buvo britai, australiečiai ir olandai.

Kiniečiai Veržiasi Pirmyn Pietuose

CHUNGKING, gruod. 19.—Anot komandos pranešimo, kiniečių armijos, kurios veržiasi pietrytuosniai Kwangsi provinciją, randasi tik šešios mylios nuo "auksinio" Chin-Cheng-Kiang miesto, 81 myliai vakarus nuo Liuchow.

Tas miestas randasi prie Kwangsi-Kweichow geležinkelio, pagal kurį kiniečiai vežasi japonus iš Kweichow provincijos.

Lėktuvus Nukrito, Sudaužė Traukinį

AMARILLO, Texas, gruodžio 19.—Vidutinio dydžio armijos bombieris nespėjo nusileisti Amarillo aerodrome ir nukrito ant artimų Santa Fe geležinkelio bėgių. Lėktuvo vairuotojas žuvo, ir kiti du kariai buvo sužeisti.

Traukinys vėliau užvažavo ant suaižytų bėgių ir apsisvertė. Traukinio vairuotojas sakė jis matęs, kaip bėgiai suaižyti, bet nesuspėjęs sustabdyti traukinį.

NACIAI NUŽUDĖ 465,000 LIETUVIŲ

MASKVA, gruod. 19.—Rusų paskirtas karo kriminalų investigacijos komitetas sakė 165,000 karo belaisvių ir 300,000 civilių buvo užmušta nacių okupacijos metu.

Komitetas taipgi sakė kitam nacių žudynių stovykla buvo rasta prie Porani, penkias mylias nuo Vilniaus, Lietuvos sostinės.

Wards Co. Sutinka Padidinti Algas

WASHINGTON, gruod. 19.—Nors Montgomery Ward & Co. sutiko mokėti savo darbininkams padidintą minimalę algą, WLB štabo narys sakė tai nereiškia, kad ta firma klauso War Labor Board įsakymų, kadangi Wards atsako palaikyti unijos reikalavimus samdyti vien unijistus darbininkus ir atleisti visus kitus.

Anot WLB, jeigu Wards laikysis savo nusistatymo toliau, reikals bus pavestas Prezidentūrai, kuri gali įsakyti valdžiai perimti tos firmos krautuves.

KARO BIULETENIAI

—JAV aliejaus tankeris buvo prieš nuskandintas. Maždaug 4/5 igulos narių buvo išgelbėti.

—Neoficialūs raportai sako padėtis vakariniame fronte atrodo šviesesnė.

—Naciai pradėjo smarkiau priešintis JAV 7-tai ir 3-čiai armijoms.

—ELAS revoliucionieriai įsilaužė į britų aviacijos stotį Atėnuose.

—Rusų artilerija apšaudė geležinkelį einantį iš Budapešto į Vieną.

Churchill Neprileido Debatų dėl Graikijos

LONDONAS, gruod. 19.—Ministras Pirm. Churchill šiandien sulaukė parlamento apžvalgą karo padėties ir riausių Graikijoje, bet buvo priverstas karštai ginti britų ginkluotą įsikišimą į Belgijos reikalus.

Jis sakė "Mes veikėme pagal Amerikos instrukcijas."

Churchill atsakė šiuo laiku daryti karo apžvalgą, sakydamas, kad Eisenhower gerai darė uždėdamas "laikiną žinių aptamsinimą."

Lenkų Kongresas Svarstys Protestą

CHICAGO, gruod. 19.—Amerikos Lenkų Kongreso direktoriai Chicagoje suėjo šiandien nutarti ką organizacija darys dėl Ministro Pirmininko Churchill užgyrimo Rusijos užgrobito rytinės Lenkijos.

Pirmininkas Charles Romaine sakė didžiausia jų užduotis esanti sužadinti Amerikos viešąją opiniją dėl Lenkijai daromos skriaudos.

Direktorius John J. Olejniczak sakė nieku būdu nesuprantama kodėl Rusija turėdama 8,500,000 kv. mylių teritorijos, nori pasiglemžti 150,000 kv. mylių plotą Lenkijos teritorijos.

KALENDORIUS

Gruodžio 20 d.: Šv. Dominikas; senovės: Grožvylis ir Mitė.

Gruodžio 21 d.: Šv. Tomas, apaštalas; senovės: Ilgis ir Girenė.

ORAS
Giedra. Silčiau.

1-os Armijos Patruliai Persikėlė Per Roer Upę, Įsiveržė į Duren

PARYŽIUS, gruod. 19.—Amerikos kariai ir tankai šiandien atsisuko prieš nacių šarvuotųjų lydimą kontrofensyvą, kuri įsiveržė 20 mylių į Belgiją. Nacių jėgos vis dar išbandė amerikiečių linijas 60 mylių fronte Belgijoje ir Liuksemburge.

Šiaurėje 1-os armijos patruliai persikėlė per Roer upę į Duren miestą. Amerikiečiai čia vis tebespuodžia Koelno frontą, nežiūrįnt prieš kontrofensyvą grėšimo.

Vyriausias štabas uždraudė perdavinį raportų apie nacių kontrofensyvą, bet 1-os armijos raportas sakė vienas vokiečių tankų veržimasis žemiau Monschahu nusisėkė, bet naciai kitur buvę sulauktyti.

Sąjungininkų ir vokiečių lėktuvai smarkiai atakavo virš kovos fronto. Sąjungininkų lakūnai išmušė 25 tankus vienam priešui daliny ir daug kitų vežimų.

Trys šimtai Flying Fortress lėktuvų numetė apie 1,000 tonų bombų ant nacių susisiekimo linijų tuoj už pakaly nacių linijos.

Nacių ofensyvai padeda naujas V ginklas, apie kurį vyriausias sąjungininkų štabas nepaskelbia smulkesnių žinių.

Nacių artilerija gausiai apšaudė 1-os ir 9-os armijų frontus. Devintos armijos kariai apvalo Wurm ir Mulendorf miestelius Linnich srity, virš Duren.

Pietinė fronto daly JAV 7-toji armija kerta kietą nacių opoziciją pagal liniją einančią 20 mylių į šiaurvakarius nuo Reino. Nacių artilerija gausiai šaudė. Į vakarus nuo Bitche 7-tos armijos kariai puola dvi užsilikusias Maginot tvirtoves.

Toliau vakaruose 3-čioji armija apvalė beveik visą Dillengen ir Roden, Saarlautern priemiestį, bet šiaip stovi ant vietos.

(Berlyno pranešimai sakė Hitleris pats suplanavo šią kontrofensyvą.

(Berne gauti raportai iš Berlyno sakė kontrofensyvos tikslas esąs atsiimti Aacheną ir ištumti sąjungininkų jėgas iš nacių teritorijos.)

Naciai Kontratakuoja Britus Italijoje

ROMA, gruod. 19.—Nacių kontrataka privertė britus karius pasitraukti atgal iki Bolonijos vieškelio į šiaurę nuo Faenza. Šiaurvakariuose, tačiau, kiti 8-tos armijos daliniai išlėto žygiuoja arčiau Senio upės.

Pranešta, kad 8-tos armijos indėnų patruliai persikėlė per Senio tris mylias į pietvakarius nuo Bolonijos vieškelio, bet po trumpo susikibimo su priešais pasitraukė.

Kanadiečiai atmušė kitą nedidelę prieš kontrataką ant jų pozicijos anapus Naviglio kanalo, į šiaurę nuo Magnacavello, 10 mylių į šiaurę nuo Faenza.

Rusai Perėjo Čekoslovakijos Sieną

MASKVA, gruod. 19.—Rusų kariuomenė pasistūmėjo į šiaurę Vengrijoje ir po 13 mylių pasivarymo pasiekė Čekoslovakijos sieną pagal 70 mylių frontą, perėjo per rubežių ir užėmė 11 strateginių kaimų ir miestelių.

Į šiaurę ir šiaurvakarius nuo Miskolc rusai užėmė

suvirš 30 apgyventų vietų, išvarė nacių iš miškų ir vakarus nuo Satoraljauihely ir pasiekė Hernad upės krantą, nežiūrįnt didelės prieš opozicijos.

Kautynėse prie Kamenec geležinkelio centro, Slana upės pakrantėje, rusai išmušė du nacių batalionus ir užėmė patį Kamenec.

Vėl Puolė Aliejaus Centrus Silezijoje

ROMA, gruod. 19.—Amerikos Liberator ir Fortress lėktuvai šiandien atakavo Blechhammer ir aliejaus centrus Silezijoje, ketvirtą dieną iš eilės.

Kiti dideli lėktuvai atakavo Viena ir Villach, netoli Italijos sienos.

UNRRA ATSTOVAI APLEIDŽIA GRAIKIJĄ

NEW YORKAS, gruod. 19.—UNRRA direktorius H. Lehman pranešė, kad didesnė dalis UNRRA šalpos žmonių buvo partraukti iš Graikijos dėlto, kad kautynėse tarpe britų ir graikų sukilėlių nemažai nekaltų atstovų buvo sužeisti.

Švęsime parapijos jubiliejų

KELIAMES Į RYTUS. — STEIGIAME PARAPIJĄ. — SUNKŲS LAIKAI. — NEMOKAME NET NUOSIMČIŲ. — GI ŠIANDIEN... \$40,000.00 NAUJOS BAZNYČIOS FONDE.

Cleveland, Ohio. — Kaip kituose miestuose, taip ir čia daugelis prasikūrusių lietuvių pradėjo apsigyventi priemiesčiuose, ypačiai vadinsiam Collinwood, į rytus nuo miesto centro.

Kadangi lietuviams buvo per toli šv. Jurgio parapija, tad, lankydami kitataučių bažnyčias, daugelis lietuvių palengva suamerikonėjo.

Steigimas savo parapijos

1929 metais būrelis lietuvių pasiryžo veikti, kad čia būtų įsteigta lietuviška parapija. Veikė ir nepaliovė veikti tol, kol vyskupas Shrembs sumanymą užgrybė ir darbą palaimino. Įsteigta parapija vardu Nepaliaujančios Pagalbos Panelės šv. Pirmuoju klebonu tai parapijai vyskupas paskyrė kun. A. Karužiškį. Pamaldos buvo laikomos per kai kurį laiką samdytojų vietoj. Ne užigo tačiau nupirktą vietą, kur lankydami pamaldas lietuvių jautėsi meldžiasi namie, tai yra savo dievnamyje. Šale yra salė, kur lietuvių laikė susirinkimus, rengė pramogas ir t.t., kad galima būtų mokėti parapijos skolas.

Sunkūs laikai

Užėjus blogiems laikams, daugiau kaip per penkerius metus parapija neįstengė net nuosimčio bankui mokėti už paskolą. Klebono sveikatai pakrikus, pasitarus su vyskupu, gavom naują kleboną kun. J. Andziulaitį, kuris prieš tai darbovos Akronė.

Naujas klebonas

Atvykus naujam klebonui, žmonėse atgijo ūpas ir pakilo dvasia. Visi suskato į darbą. Naujas klebonas pasirodė didelės energijos, sumanumo ir ištvermės. Ir tas ne tik lietuvių čia išskėlė, bet ir svetimaučiams parodė, kaip gali lietuvių veikti su energingu savo dvasios vadu. Tik reikia pagalvoti: per pustrėčių metų atmokėta \$25,000.00 parapijos skolos, jau nekalbant apie tai, kiek įvesta parapijos nuosavybė ir kiek atlikta įvairaus remonto. Tai dar ne viskas. Visi parapijonai krūtines išpūtė išgirdę iš klebono naujieną, kad banke jau turi \$40,000. naujai bažnyčiai statyti. Kle

bonas sako, kad kaip tik karas pasibaigs, tuojau bus pradėta statyti šioje gražioje lietuvių kolonijoje nauja bažnyčia, kuri dar daugiau pakels lietuvių. Ne nuostabu dėlto, kad visa parapija negali atsidžiaugti savo klebonu.

Bankietas parapijos gyvavimo sukakčiai minėti

Gruodžio 31 d. bus šiai parapijai nepaprasta diena. Tą dieną bus bankietas, kad paminėjus parapijos 15 metų gyvavimo sukaktį. Bankietas bus parapijos salė, 18022 Neff Rd.

Iš viso Clevelando ir iš visos apylinkės lietuvių kviečiami iš anksto dalyvauti tame bankiete. Ruošama labai gera vakarienė ir graži programa. Vakarienė prasidės lygiai 6 val. Gi 8 val. prasidės pasilinksminimas ir šokiai. Įžanga bankietą \$1.50.

Šis bankietas bus apvainikavimas mūsų parapijos gražios darbuotės.

Mylintis šią parapiją

Jei tu myli, jei tu melodies, jei tu kenti — esi žmogus. Indų posakis.

Playing Safe

This woman welder in a war plant wears goggles to protect her eyes from flying sparks. She has also taken the precaution of having a chest X-ray as a health safeguard. Christmas Seals help support a nation-wide campaign for mass industrial X-raying to detect tuberculosis in its early stages.

To the People of this Community,

The Victory Volunteer goes by many names in the Sixth War Loan. Sometimes he or she is called a Gallant, sometimes a Soldier, sometimes a Bondholder. Whatever the designation, he or she is performing a practical patriotic service. In this community in the next few weeks you will meet many of them at work, in the stores, banks and in your home.

Remember one thing: you do not do them a favor when you buy an extra War Bond. You help your country, your fighting relatives and friends and yourself. The Victory Volunteer gives his time and his energy in a great cause. He or she makes it easy for you to do your duty by buying at least one extra \$100 War Bond over and above your regular bond purchases. Be ready for your Victory Volunteer. Join her or him in the greatest of all American Victory teams—seller and buyer of a Sixth War Loan Bond.

THE EDITOR.

Pirkite pas tuos biznierių kurie skelbiasi "Drange."

SKAITYKITE "DRAUGA"

SAN QUENTIN KOMENDANTAS PAIMTAS Į NELAISVĘ

Netoli Metz, Prancūzijoje, vokiečių pulkininkas (dešinėj), vadovavęs gynimui San Quentin tvirtovės, pasidavęs amerikiečių nelaisvę. Jį suima majoras J. T. Russell iš Chillicothe, Ill., šale neatpažintas kareivis ir leit. pulkininkas Dewey Gill iš Milwaukee, Wis. (Acme-Draugas telephoto from Signal Corps)

IDOMIOS ŽINIOS IŠ PHILA., PA.

PARDAVINĖJIMAS KARO PASKOLOS BONŲ

Gruodžio 10 d., vadovaujant Juozui Kavaliauskui, Lietuvių Muzikalėje svetainėje įvyko lietuvių lietuviams pardavinėjimas karo paskolos bonų. Iš viso išparduota bonų už \$31,000. Už daugiausia (už \$5,000) pirkto Muzikaliai Namo Bendrovė ir biznierių Siratavičius (už \$4,000).

Tarpe tųjų bonų pardavinėtojų darbavos — pasakė kalbą ir kitus darbus atliko jurgiečių klebonas kun. dr. V. Martusevičius.

Sekmadienio 10 gruodžio vietinio anglų laikraščio: "The Philadelphia Inquirer" laidos priede: "Picture Pa

rade" žurnale, taip vadina-mame paveiksle "The War Loan's United Nationals Committee", tarp kitų, buvo atvaizdas ir Leonoros Deksnytės; jinai reprezentavo Lietuvą.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS
19 Metų Patyrimo

4649 So. Ashland Ave.
VALANDOS:

Nuo 6 iki 8 val. vakare,
šeštadieniais visa diena.

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKARTŲVŲ IŠPARDAVIMAS

25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Daiktų!

Mūsų pačių padirbtų gražių PARLOR SEITAI — su springalais, arba jūn senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas kaip naujas.

Ateikite šiandien!

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
3310 WEST ROOSEVELT ROAD

PASKOLOS YRA DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICŲ PAS MUS -

KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
TEL. — CALUMET 4118 Joseph M. Mozoris, Sec'y. 3226 S. HALSTED ST.

Prisiminus Antaną Užmeckį

Gruodžio 3 d. sukako lygiai trys metai, kaip buvęs labai žymus veikėjas, kaip ir ypatingas draugas a. a. kun. Juozo Kaulakio, amžinos atminties Antanas Užmeckis paliko šį ašarų klonį... pasimirė.

Prisiminę jį dabar, nors "atsidūsėkime" link pasaulio Viešpaties už jo sielą.

K. V.

Belaisviai Sako

Hitleris Buvo Fronte

LONDONAS, gruod. 18—Daily Mail raportas iš vakarinio fronto sakė suminti naciai kariai saką Hitleris

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 S. Halsted St.
CHICAGO, 8, ILL.
Tel. CALumet 7237

Užlaikome didelę krautu-vę Rakandų, Jewely, Rekordų ir Radio Setų mūsų baltame name. Visi de-partamentai po vienu stogu. Čia rasite didelį ir įvairų pasirinkimą viršūnų-dytų dalykų — už priei-namas kainas.

REIKALĖ PASINAUDOKIT

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
WOLF, 1000 K., Nedėlios vakare — 9:30 P. M.
WHFO, 1450 K., Ketveto vakare — 7:00 P. M.

aplankė frontą ir sakęs kariaus laikytis Roer upės apylinkėje iki gruodžio 16 d., kuomet, jis pažadėjo, sąjungininkai gaus "sur-pryzą."

Ką žmogus įgyja savomis jėgomis, tą jis didžiausiai brangina. G. Palau.

Kuomet nedorybė ima viršų, liuosybė puola. G. Palau.

GRAŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS JAUNAVEDŽIAMS!

PUIKIŲ SUKNELIŲ PRIEINAMOMS KAINOMS!

Apart suknelių čia rasite taipgi pilną pasirinkimą siūtų ir kailių — vėliausios mados ir puikiausio išdirbimo.

Jaunavedžiams šyrai ir suknelės — tai mūsų specialybė.

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukais papuoštai "cloth" kotai — pasiduoda nužemintoms kainoms.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th Street Tel. Yards 2588

Mrs. K. P. Dzubak ir Duktė — savininkės

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėlionis pagal sutartį
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930
Tel. YARds 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.
Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį
Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street
Trečiadienio ir šeštadienio vakarais Ofiso yra uždarytas.

Aukok savo kraują suže-
tiems kariaus per A. Ran-
donajį Kryžių.

Nieks negali mus paže-
minti, išskyrus mus pačius.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700
Rez. tel. PROspect 6080
Jei neatsiliepa, šauk SEEley 0434

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien,
išskyrus trečiad. ir sekmad.

Ofiso Tel. VIRginia 1886

DR. AL. RACKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. P. ATKOCIONAS

DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais
ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais
ir Šeštadieniais
Valandos: 3 p. p. iki 8 vak.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
OFISO VALANDOS:
Trečiad. ir Nedėlionis susitarus
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare

Tel. CANal 6122

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadien-
vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIA
10324 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 7868

Tel. CANal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARds 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji,
kuria uždirbame savo ranko-
mis.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepa, šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jei neatsiliepa —
šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1-3 val. popiet
ir nuo 6 iki 9 val. vakare.
Trečiadienio vakarais ir taigpi
Sekmadieniais pagal sutartį.

Kalba yra visų didysis
tautos pasistatytas pamir-
klas. (Jahlonskis)

Lietuva turi vėl būti nepriklausoma valstybė!

'H E L P W A N T E D' ADVERTISING Tarp girių ir ežerų

'D R A U G O' DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED
ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

CORE MAKERS
MOLDERIŲ

Langvi darbai prie Aluminum
castings. 48 val. į savaitę. Gera
mokestis. Svarbi pramonė.

Atsiųskite darbo dienomis nuo 8
ryto iki 5 pp. šeštadieniais nuo 8
ryto iki 12 pietų.

2742 W. 36th PLACE
PRIE PLIENO
DARBININKŲ

MAŠINISTŲ
ARC WELDERIŲ
PAGELE — THREADERS
PUNCH IR DRILL
PRESS OPERATORIŲ
SET-UP PATRUSIŲ
PAGEIDAUJAMA
UPSETTER OPERATORIŲ
FORGE HEATERS

Aukščiausios ratos — 53 val. į sav.

Kelly Steel
Works, Inc.

71ml Metal — Po Karo Ateityje
5757 W. 65th STREET
Atidara kasdien 8 ryto iki 5 vak.

SVARBIAI PRAMONĖI
REIKIA

Core Makers
Molderių

Pilno laiko darbai, dienomis ir
naktimis. Patyrusių ar ne, dirbti
prie Aluminum castings. Apga-
mokama laike lavinimo. 100%
karo darbai. Atsiųskite darbo
dienomis nuo 8 ryto iki 5 pp.
šeštadieniais nuo 8 ryto iki 12
pietų.

2742 W. 36th PLACE

CORE MAKERS
IR

MACHINE MOLDERS
Patyrusių Pageidaujama

CRANE CO.

EMPLOYMENT OFFICE
4000 S. Kedzie Ave.

REIKIA
VYRU

Prie

SHIPPING ROOM

—ir—

STOCK ROOM

taipgi

China Pakuotojų

★ ★

PASTOVUS PO KARO DARBŲ
GERA MOKESTIS

ALBERT PICK CO., INC.
2159 W. Pershing Rd

DRILL PRESS
OPERATORIŲ

MILLING MACHINE
OPERATORIŲ

TURRET LATHE

OPERATORIŲ

SHOP CLERKS

Ir kitokių Dirbtuvės Darbininkų.

MINNEAPOLIS
HONEYWELL

4737 W. DIVISION ST.

HELP WANTED — MOTERYS
ASSEMBLERS

Atlikt saugius, lengvus darbus
moderniojoje karo dirbtuvėje.
Gera mokestis ir bonai. Tikslai
dienomis. Uniformos duodama.
Dykal busais patarnavimas.

JOHNSON & JOHNSON
GAS MASK DIVISION

4951 W. 66th ST.

Tel. PORTSMOUTH 6277

SIUVIMO
MAŠINOMS
OPERATORIŲ
—ir—
RANKOMIS SIUVEJŲ

Su ar be patyrimo.

Mes išmokinsime.

Gera po karo praga.

M. BORN & CO.

1660 W. ADAMS ST.

Dirbtuvė Vyrų ir Moterų siūtų
ir topkoti ir Lavyno Oficeriams
uniformų.

DŽENITORKŲ
VALYMO DARBŲ
—DEL—
MOTERŲ

Valandoms:

5:30 vak. iki 12 naktį

KARO PRAMONĖJE

DINING ROOM

PATARNAUTOJŲ

TAIPGI REIKIA

Atsiųskite

ILLINOIS

BELL TELEPHONE
COMPANY

Employment Ofison Moterims

Street Floor

308 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO

DŽENITORKA
BUS MERGINA

Atlikt saugius lengvus Darbus
moderniojoje karo dirbtuvėje

TIKTAI DIENOMIS

Gera Mokestis

Uniformos Duodama

JOHNSON & JOHNSON

GAS MASK DIVISION

4951 W. 66th ST.

PORTSMOUTH 6277

HELP WANTED — VYRAI

VYRU

Išmokyti Kaip Tvarkyti

PRINTING PRESUS

Uždirbsit iki \$50 į SAV.

Taipgi

HANDYMAN IR VAIKINŲ

Prie Abelių Dirbtuvės Darbų

GERA MOKESTIS

A M E R I C A N

DECALCOMANIA CO.

4384 W. Fifth Ave.

PATARNAVIMAI

TAISOME

Skalbiamas Mašinas, Refri-
geratoriai, Dulkių Valytuvai
ir Motorus.

Tel. YARDS 1886.

DARBAS GARANTUOTAS

1649 West 47th St.

Platinkite "Draugą".

VYRAI IR MOTERYS

★ ★ GAUKITE ★ ★

Karo Darbų

SU

Taikos Laiku Ateity

★ ★

ATSISIAUKITE !

ELECTRO-MOTIVE

Division

GENERAL MOTORS

Corporation

55th STREET IR JOLIET RD.

LA GRANGE

Tiesiog West Towns ir Bluebird
busais patarnavimas iki dirbtu-
vės.

REAL ESTATE FOR SALE

PARSILAUODA — 2 aukšt. mūrinis
namas, 3—4 kambarių apartamentai,
karo vandens šiluma, mūrinis ga-
radžius. Randasi adresu: 7205 SO.
MAPLEWOOD AVE. Kreipkitės prie
J. M. MOZERIS, 3236 S. HALSTED
ST., Tel. CAL. 4118.

DEDEI SAMUI REIKALINGA
DAUGIAU GINKLŲ!

★ ★

MUMS GI REIKIA DAUGIAU
KARO DARBININKŲ
TUOS GINKLUS PAGAMINTI!

VYRAI IR MOTERYS

KARO DARBŲ

MOTERŲ:

Wirers

Solderers

Assemblers

Vyniotųjų

Mokinių

Ofise Padėjėjų

VYRŲ:

Assemblers

Pakuotojų

Stock Keepers

Stock Klerkų

Shippers

Enginierių

Draftsmen

Mūsų Išlavimo Programos duoda jums progos įsidirbti
pirmyn ir prisirengimui po-karinei apsaugai su

BELMONT RADIO CORP.

5921 W. Dickens

BER. 0963

HELP WANTED — VYRAI

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.

CICERO, ILL.

REIKALAUJA

ARC WELDERIŲ FLAME CUTTERS
PRODUCTIVE PAGELE. SNAG GRINDERS
RADIAL DRILL PRESS OPERATORIŲ
MULTIPLE SPINDLE DRILL PRESS OPERATORIŲ
MILLING MACHINE OPERATORIŲ
VERTICAL BORING MILL OPERATORIŲ
TURRET LATHE OPERATORIŲ
HYDRAULIC PRESS OPERATORIŲ
HORIZONTAL BORING MILL OPERATORIŲ
JIG BORE OPERATORIŲ

★ ★

Moderniška Karo Dirbtuvė, Geros Darbo Sąlygos. WAR
LABOR BOARD užtikrintas mokestis ir merit rating
planas kuris leidžia jums pasivaryti pirmyn taip greitai kaip
išmokykite ar parodote savo gabumus.
EMPLOYMENT DEPARTMENT

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.

2100 S. 52nd Ave.

Cicero 50, Ill.

IMKIT DOUGLAS PARK "L" IKI DURŲ

Kelionės įspūdžiai po Suomiją

Apie baltąsias naktis,
apie Lapių žemės gyventoją
ir šiaurės elnią buvau no-
rėjęs pasakoti jums.

Šviesios buvo naktys, kur
mes važiuojam, tačiau baltų-
jų naktį nepasiekėm. Saulė
čia išnyksta už akiračio,
žvaigždės teka aukštybėse
ir namai, girios skendi ra-
mioje prieblandoje. Bet tos
vietos, kur saulė dieną ir
naktį šviečia, mes nema-
tėm: toli dar nuo mūsų kaž-
kur prie Ledinio Vandenyno,
už daugel mylių pasiliko
šita šiaurės pasaka.

Savo kely neradom nei
Lapių gyventojų nei jo el-
nio. Abu juodu gyvena
skurdžiam savo krašte, ar
bėglinėse lygumose ar prie
kalvų ir kalnelių. Žmogus
eina tarp nykių, sumenku-
sių medelių, elniai trypia
šiurkščias samanas ar pul-
kais keliai per upes, per
nesuskaitytus šalies eže-
rus. O kai ateis ilgoji žie-
ma, kai padangėje žėrės
šiaurės pašvaistė tukstan-
čiais spalvų, tada žmogus
savo "pulkkoj" trauks per
akim neaprepiamus sniego
plotus ir tikės, kad aukštai
spindinčios aušros šviesy-
bėje apsiereiskia jo protėvių
vėlės.

Bet mes galim nueiti
Kuopio miestą, šalies vidu-
ry, ir nuo Puijo bokšto ap-

žvelgti suomių žemę. Ir pa-
sijunti, lyg būtum atskirtas
nuo viso pasaulio ir pate-
kęs į vienatvę, į tylą, į di-
džiulę ežerų ir girių globą.
Tikras begalybės ir pir-
mykščių laikų vaizdas, žiū-
rint į šitas nesikeičiančias,
ribų nežinančias pušų ir
beržų viršūnes. Girios ir gi-
rios siūbuoja ir šlama ligi
tolimo akiračio. Tarp jų ty-
vuliuoja lėti ežerai. Jie jun-
giasi vieni su kitais, ir taip
sudaro virtines, kuriomis
gali plaukti laivu ištisas va-
landas tūkstančius kilomet-
rų. Balzganai tiesiasi jie į
visas puses, šakojasi ir duo-
da vieni kitiems rankas su-
daryti grandinei, kuri ap-
juos ir išvagos visą kraš-
tą. Tyliai jų paviršius
snaudžia žalios salos, pa-
krantėse matyti rusvi ir
balti sielių kamienai, kurie
netrukus nusiurs į pramo-
nės centrus, ir mirguliuoja
sidabrinių vilnių daugybė.
Kada ne kada išplaukia val-
tis ar pasigirsta garlaivio
sirena. Nutyla toji sirena,
ir pats vėl tada neriesi į
pirmykštį gamtos vaizdą ir
mąstai, kad tarp tų medžių
žmogaus koja dar nestovė-
jo, kad kirvis kamieno ten
dar nepalietė. Nors tai svaj-
onė ir pasaka, bet žaviesi
ja, ir net imi vaizduotis ži-
lus laikus, kada mūsų tėvai
ir seneliai brovėsi per to-
kius nepereinamus miškus
keliauo slaptus žygius, toki
artimi ir medžiui, ir žvėriui,
ir paukščiui čiulbuonėliui.
Ir norėtum sakyti, kad tarp
šių pušų amžinoji dvasia
dar nepaliesta ramiai sav-
gyvena, kad nieko pikto nę
skaudaus čia nėra ištike.
Kaip tos dvasios atspindį,
prie didžiųjų ežerų aš ten
regėjau baltas kūdikių gal-
vytes ir mėlynas jų akis.
Ne, tokio baltumo plaukų
aš dar niekur nebuvau su-
tikęs, kaip tenai kelionėje
tarp Kuopio ir Savonlinnos.
Maži, prisiglaudę prie gra-
nito luitų, sekė jie garlai-
vi — ir balt- s jų galvytės
švietė kaip gražiai nunok-
sio javo puokštė... Neišėina
mose Karelijos giriose, tarp
brūzgynų ir raistų užmirš-
tose trobelėse dar slėpi to-
ji senų gadylių dvasia, sly-
pi ji ilgą amžių pragyvenu-
sių žmonių lūpose ir pada-
vimuose. Ten, kur žmogus
nuo žmogaus gyvena per iš-
tisas mylias, dar laikosi
praeities dainos, raudotojos
apverčia ten numirėlių vien-
jau kalbininkams specialias
tams suprantamais žodžiais
— ir prieš šimtą metų tose
vietose Loennrotas surinko
tautos epopėją "Kalevalą".
Upėmis ir ežerais plauk-
damas ar traukiniu važiuo-
damas tuje pasieksi ir
daugiau ramybės ir pasil-
sio vietų. Iš jų ypač did-
žiujasi Punkahariju. Tylu
ir gera buvo tenai, tarp tu-
jų tiesialiečių pušų ir
skaidrių ežerų, kurių ply-
nam paviršius tik retkar-
čiais išplaukia ir vieniša

(Nukelta į 4 pusl.)

KANSAS DŽELOJ LAIS-
VIAU, NEGU RUSŲ
"ROJUJ"

Tavorščiai! Neseniai skai-
čiau gazietoj, kad vienas A-
merikos korespondentas, ko
kiais tai pripotkais (ba į
Rasiejų ne kiekvienas gali
patekti) pateko į balšavits-
ką rojų. Grįžęs iš to "ro-
jaus" jis parašė knygą, kaip
gyvena baudžiauninkai bal-
šavitskame rojuje. Kai ku-
rios tos knygos ištraukos
tilpo ir "Reader's Digest".

Tasai korespondentas Ra-
siejus balšavitską rojų ly-
gina su Kansas steito džė-
la. Maistas ir apsirėngimas
balšavitsko rojaus baudžiau-
ninkų ir Kansas steito džėl-
ninkų, sako, yra veik vie-
nodas. Kai kada Kansas
steite džėlninkai net geriau
maitinami, negu "laisvos".
Rusijos piliečiai. Bet svar-
biausiai štai kas.

Jei bet kuris Kansas stei-
to džėlninkas pareikštų, kad
ši džėla nėra tvarkingai ve-
dama ir užlaikoma, ir net
pareikštų savo nuomonę dėl
pakeitimo vordeno, ar kito-
kio džėlos valdininko, tuo-
mi jis bet gi nerizikuotų sa-
vo gyvybės. Bet jei tokią
zlastį padarytų prieš Stali-
ną "laisvas" Rusijos balša-
vitsko rojaus pilietis, jis tą
pačią dieną būtų sušaudy-
tas.

Iš viso to, tavorščiai, iš-
eina viena rokunda: geriau
ir saugiau yra sėdėti Kan-
sas state džėloj, negu būti
"laisvu" balšavitskam ro-

juje. Ve, delko ir Amerikos
lietuviški balšavitskiai Sta-
lino rojaus bijo labiau nei
velnias kryžiaus: į tą rojų
jų nei su pagaliu neišvary-
tum.

Vienam social Jurgis Me-
tinis susiginčiojo su Miku
Dovana apie žmogų. Jurgis
Metinis ginčijo, jog žmogus
yra netobulas sutvėrimas.
Gi Mikas Dovana įrodinėjo
priešingai. Sako:

— Tu ginčijies ir nežinai
delko. Žmogus yra tobuliaus-
ias sutvėrimas. Neskaitant
jo proto ir kitų dvasios pri-
valumų, jis tikslingiausiai
sutvertas. Tik žiūrėk: gal-
va sutverta tam, kad būtų
ant ko kepurę užmauti. Ran-
kos sutvertos tam, kad bū-
tų ant ko pirštines užsimau-
ti. Kojos sutvertos tam, kad
būtų ant ko kelnės užmau-
ti. Nosis sutverta tam, kad
būtų ant ko akinams atsi-
remti. Burna sutverta tam,
kad būtų kuo saldinius čiulpi.
Dantys sutverti tam,
kad būtų kur pypkę isprau-
sti. Ausys sutvertos tam,
kad moterys turėtų kur aus-
karus prisegti. Pečiai sutve-
rti tam, kad būtų ant ko dra-
bužį pakabinti. Ir taip to-
liau. Jei žmogus tų daiktų
neturėtų, kur jis dėtų — ke-
purę, pirštines, kelnės, pyp-
kį ir k.?

Žinok gerai, kad didžiau-
sias laisvojo ir susipratusio
žmogaus priešas yra bolše-
vizmas ir nacizmas.

STASYS LITWINAS SAKO:

"DABAR — Tai Geriausias Laikas Pirkti
VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS
REIKMENIS."

GERAS PASIRINKIMAS:

Visokios Rūšies Insulacijos Materiole — Sturmo Langų
— Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board —
Stogams Reikmenys — Insulacinių Plytų Išvaizdos Sy-
dings — Langų — Durų — Tvoroms Materiole — Malia-
vos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reik-
menų (Hardware) — Pleisterio — Cemento — Sručių
Vamzdžių ir tt.

APROKAVIMĄ IR PRISTATYMĄ TEIKIA DYKAI!

STASYS LITWINAS, Vedėjas.

CARR MOODY LUMBER CO.

3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. pp.

WHOLESALE
FURNITURE
BROKER

Everything in the line of
Furniture

AL. C. ALLEN
(Alešauskas)

Factory Representative

SHOWROOMS IN
MERCHANDISE MART

For appointment call —

REPUBLIC 6051

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2134 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,
by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.
Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus.

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname. Jei nepaštomai, tai padaryti ir nepriimame. Tais tikslais pašto ženklų. Redakcija pasilieka sau teisę išimti ir trumpinti visus prasiųstus raštus ir ypač korespondencijas su ilgais nuotariais. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėlė), paliekant didelių tarpus patalysmų, ir vengiant polemikos ar asmeniškesnių. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill.
Under the Act of March 3, 1879.

Ar Lenkija dalinama, ar likviduojama?

MŪSŲ VYRIAUSYBĖS ŽODIS

Pagaliam ir mūsų vyriausybės atstovs prabilo Lenkijos klausimu. Valstybės užsienio reikalų sekretorius E. Stettinius pareiškė, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė nesipriešins naujoms Lenkijos sienoms, jei Lenkija ir Rusija bendrai dėl jų susitars ir jei tas susitarimas prisidės nugalėti Vokietiją.

Pareiškime pasakyta, kad vyriausybė visada su ypatinga simpatija atsidėjęs Lenkijos žmonių reikalus ir kad ji stovi už stiprią ir laisvą Lenkiją, kurioje žmonės turėtų pilnas teises rūpintis savo likimu taip, kaip jie patys nori.

Jei lenkai ir rusai susitartų dėl naujų sienų ir jei Lenkijos gerovei būtų reikalinga perkelti gyventojus iš prie jos prijungtos Vokietijos dalies, Jungtinės Valstybės pagelbėtų atlikti tą procedūrą. Tačiau mūsų vyriausybė esanti įsigyvenusi tradicija niekam sienų negarantuoti; todėl ir Lenkijai tokios garantijos duoti negali. Jungtinės Valstybės darbuojasi dėl įsteigimo pasaulio saugumo organizacijos, per kurią Amerikos vyriausybė drauge su kitomis valstybėmis, saugumo organizacijos narėmis, ims atsakomybę už bendro saugumo palaikymą. Pokarinei Lenkijai, kaip ir kitoms jungtinėms tautoms, Amerika teiksianti medžiaginę paramą, kad ji galėtų atsistatyti.

Reikia pripažinti, kad šis pareiškimas yra gerokai miglotas ir dalinai išsiskubėjantis. Tarp jo eilučių galima išskaityti, kad Lenkijos sienų klausimas buvo svarstomas Teherano konferencijoje ir kad ten buvo prieita prie tų išvadų, kurias paskelbė anglų parlamente premieras Churchill.

KLAUSIMAS IŠSPRĘSTAS TEHERANE?

The New York Times korespondentas Londone Raymond Daniell gana aiškiai pasako, kad Lenkijos likimas buvo išspręstas Teserane, kur konferavo Prezidentas Rooseveltas, premieras Churchill ir diktatorius Stalinas. Toj konferencijoje buvę gerokai ginčų tarp britų ir rusų. Tame ginče dėl įtakos sferų Jungtinės Valstybės laikusios neutraliai. Stalinas nesutikęs koordinuoti raudonosios armijos veiklos rytų fronte su sąjungininkų armijų veikla Europos vakaruose, kol Britanija nesutiks remti Rusijos reikalavimų pasiglemžti Lenkijos teritorijas iki Kurzono Linijos.

Tas pats New York Times korespondentas rašo, kad Prezidento Rooseveltto vaidmuo susitarime dėl Lenkijos padalinimo nėra aiškus. Jis spėja, kad tuo metu, kuomet Churchill su Stalinu tą nuosprendį padarė, p. Rooseveltto konferencijoje nebuvo.

Kad tas klausimas buvo iškeltas Teherane, liudija ir šis faktas: kai buvęs Lenkijos premieras Mikolajczyk maldavęs Sovietų Rusijos komisarų Vilnių ir Lvovą palikti Lenkijai, Molotovas jį pertraukęs sakydamas, kad "tą klausimą diskutuoti nėra prasmės, nes jis buvo išspręstas Teherane."

LENKIJOS ATEITIS TAMSI

Tokioje tai padėtyje šiandien yra Lenkijos klausimas. Padėtis yra gerokai bloga, komplikota. Lenkai, kurie tikėjosi stiprios Amerikos paramos savo sienas čielybėje išlaikyti, šiandien mato, kad toji parama abejotina. Tiesa, Amerika dar pasako, kad ji tik tuomet sutiks su naujomis Lenkijos sienomis, kuomet abi pusi

— Lenkija ir Rusija bendrai susitars. Bet čia yra klaidimas, kas kalbės Lenkijos vardu, nes jos vyriausybė užsieny (Londone) Stalinas jau seniai pastūmė į šalį. Panašiai su ja pasielgė ir Churchill. Tad, jei lenkų vardu kalbės paties Stalino užlaikomas Liubline bolševikiškas Lenkijos Laisvinimo Komitetas, abejonės visai nėra, kad toks "susitarimas" dėl naujų sienų tarp lenkų ir rusų įvyks. Jei anglai ir, pagaliau, mūsų vyriausybė pripažins Liublino lenkų komitetą, visos Lenkijos laisvės ir nepriklausomybės klausimas atsiras labai dideliame pavojuje. Tada klausimas bus ne be apie Lenkijos padalinimą, bet apie jos likvidavimą ir galutiną sujungimą su Sovietų Rusija.

Rimta padėtis

Vokiečiai, sukaupę savo visas galimas karo jėgas, pradėjo smarkią ofensyvą Europos vakarų fronte. Po didelių mūsų sąjungininkai buvo priversti trauktis atgal.

Numanu, kodėl vokiečiai pradėjo ofensyvą, kuri jiems labai brangiai kainuos. Jie, mat, nori sunaikinti kiek galint daugiau sąjungininkų jėgų, sulaukyti jas nuo žygiavimo Vokietijos gilumon bent iki žiemos didžiųjų šalčių, kuomet karo operacijos gerokai turės sumažėti. Tuo laiku nacių vadai planuoja "atsigriebti", pertvarkyti, sustiprinti savo armijas, kad pavasario lemiamoms mūšiams prisirengti.

Vokiečius ofensyvon paskatino dar ir tas faktas, kad tarp rusų ir anglų eina lenktyniavimas dėl įtakos sferų ir kad rytų fronte rusų armijos tuo tarpu neina per Vokietijos sieną Berlyno link. Tuo būdu, kaip vakar pastebėjome, naciai turėjo galimybę atitraukti daug savo jėgų iš rytų į vakarų frontą ir pajėgti išeiti į ofensyvą.

Padėtis vakarų fronte susidaro labai rimta. Gal tik karo žinovai nujautė, kad vokiečiai dar galės pradėti ofensyvą, bet šiaip jau žmonių visai nedaug yra, kurie būtų manę, kad sąjungininkams teks pasitraukti iš kai kurių užimtų pozicijų. Mes buvome perdidele optimistai. Ne vieną kartą karo vyrai prašė nepasiduoti perdidelem optimizmui. Dabar matom, kad ir vyrų reikia daugiau mobilizuoti ir didesniais kiekiais karo amuniciją gaminti.

Siame svarbiame momente, kuomet įvyksta kruvinausi šiuo karo metu mūšiai, mums reikia susikaupti maldoje ir susitelkti intensyvesniam darbui karo pastangoms remti. Mes pilniausiai pasitikime savo karo vyrais. Jie savo pareigas atliks. Jų prisirengimas, žinijimas, nepaprasta drąsa, technika ir pasiaukojimas ne tik sulaužys vokiečių ofensyvą, bet užduos jiems tokių smūgių, nuo kurių, ar anksčiau, ar vėliau, jų kariška mašina ir dulkes bus sudaugyta.

Taip. Mūsų karo vyrai atliks savo pareigas. Dėl to nesirūpinkime. Tik žiūrėkime, kad mes visi savo pareigas atliktume namų fronte.

A. a. vysk. M. F. M'Auliffe

Gruodžio 15 d. mirė Hartford, Conn., diecezijos ganytojas vysk. Maurice F. M'Auliffe, sulaukęs 69 metų amžiaus.

Hartfordo vyskupijoje yra šešios lietuvių parapijos. Jos ribose yra ir Marianopolio Kolegija, Thompson, Conn. Todėl velionis vyskupas tekdavo dažnai susidurti su lietuviais ir jų veikimu. Kiek tenka patirti, velionis lietuviams buvo palankus ir draugingas. Gražaus palankumo jis yra parodęs ir Tėvų Marijonų įsteigčiai ir užlaikomai Marianopolio Kolegijai, kurios buvo globėju.

Nesusikalbama

Ernest Bevin, darbo ministras Didžiosios Britanijos kabinete, pareiškė, kad Prezidentas Rooseveltas Quebeco konferencijoje davęs sutikimą, kad anglai rūpinus "didžiosiomis" Graikijos problemomis. Vašingtone j tai atsakyta, kad buvo kalba apie militarinius dalykus, bet ne apie politinius klausimus.

Vadinasi, nesusikalbama. Apsukrūs anglų diplomatai viską suka savaip, kad tik nepaleisti pirmenybės tarptautinės politikos arenoje.

"The New York Times" savo editoriale apie Churchill kalbą Lenkijos klausimu rašo, kad ne tiek svarbu yra Lenkijos sienų klausimas ir ne tiek jomis tenka susirūpinti, kiek reikia apgailestauti, kad tuo klausimu kalba vienas Churchill.

Laikraštis apgailestauja, kad tos žinios pirmiausiai paskelbiamos tik išimtinai Londone, bet ne Vašingtone. Tuo būdu mūsų vyriausybė pastatoma neaktyve ir tėmytoja iš šalies.

"Draugo" draugai neužmirškite, kad jūsų draugams geriausia Kalėdų dovana yra dienraštis "Draugas", kuris jūsų draugams per visus metus bus artimiausias ir ištikimiausias draugas.

VADAI TARIASI

Rear admiralas Arthur D. Struble, komendantas U. S. jėgų invazijos į Mindorą salą konferuoja su rear admiralu R. S. Berkey, komendantu jūrininkų pagelbinio vieneto. (U. S. Navy photo; Acme-Draugas telephoto)

Tarp girių ir ežerų

(Atkelta iš 3 pusl.)

Šūkteliai laukinė antis. Ap linkui jokio balso, nebent paukštis šakose sučiulba ir vėl nurimsta. Uodas prazyžia, ir žemėje, tarp spyglių, ropoja stambi skruzdė. Kaip stalias lygiu keliu gali eiti valandą, gali eiti antrą — ir vis tau bus gera. Tavo rūpesčiai ir vargai dundės tau toluose, nelygiant anas juodas perkūnijos debesys, ir tu akimirkai būsi išsivadavęs iš savo susigraužimo ir kasdienės šnekos — ir eisi didžiulio, gero ilgesio apimtas, į tylos kuždesius, į besusiėkiančių viršūnių šiušenių įsiklausęs, ir tikėsis, kad ir tavo lūkesčius atsilieps paguodžiantis balsas. Arba nuo gūbrio sustojęs žvelgsi į ežerą po kojomis ir stebėsis, kad dar niekada nebuvai matęs taip ryškiai, taip gaiviai vandeninyje atsispindint medžių. Žalios viršūnės mirksta žemai ten taip kūdikiškai gražios ir aiškos, jog imi galvoti apie dailiausius paveikslus, kuriais esi kada nors žavėjęsis, susimąstai apie tuos balsus, kurie kada kada yra tave didžiai paguodę... O kai vėl pakeli galvą — prieš tave stovi tyla, ir ramiai ramiai siūroja aukštos, lieknos pušys.

O vis dėlto visur žmogus čia uždėjo savo ranką. Kantriai, apsigalvodamas, tvirta valia jis nutiesė kelius, suvaržė upes ir krioklius; medžius vandenų srovėmis plūkdė, pievose sukrėvė išstisęs eiles šieno kupetų ir kur begalėdamas rinko ne taip jau gausių suomių žemės derlių. Jis skaldė granitą ir statė namus, jis sukūrė gražų Helsinkio miestą, kuriame dar nevisur išsprogino granito uolas — ir jos nūn kalba apie sunkiai atliktą darbą, apie kiekvieną pėdą, ramiai ir nenuilstamai iš kietos gamtos atkariautą. Bet jis nesididžiuoja, tasai suo-

BOČIŲ VARDU...

Aš iš kapų, senų, senų kapų
Saukiu į jus, lietuviai —
Sukruskite visi!
Be rūpesčių, kovų, didžiųjų darbų
Jūs esate pražuvę...
Tautos viltis tamsi...

Ar žinote, kad jūsų Lietuva,
Kurioj jūs augot, gimėt,
Paplūdusi krauju?
Kapus vėl trempia koja svetima
Ir niekin bočių žemę...
Darban ūpu nauju!

Atsimenat kapuos kryžius, gėles,
Beržai kur augo dailūs —
Nebėr, nebėr jų čia...
Jie išrausė duobes giliąs, giliąs
Ir išvertė mūs kaulus...
Kandžia, baisi kandžia!

Nebgirdime lankytojų balsų,
Tik piktas vėjas ūžia...
Aplink verksmai, rauda.
Ir mirusiems, o Dieve, čia baisu...
Gyviems sunki dalužė —
Klaiki naktis, juoda...

Išstremiami į tolimus kraštus —
Jie nebeatys tėvynės...
Oi sopa jų širdis! —
Kapoja žiauriai kardas juos aštrus,
Vaitoja jų krūtinės —
Jų laukia prapultis.

Bet Vakaruos dar šviečia šviturys,
Tauta dar nėra žuvus —
Tebėra ji gyva!
Išseivija viltis jos, židynys:
Ji daug tėvynei davus
Padės darbu, kova!

Visiems krutėti ir kovot svarbu,
Gyvieji mano ainiai,
Suskriskite visi!
Aš jus šaukiu sukilt tautos vardu —
Pirmyn kovon, lietuviai,
Jei norit būt laisvi!

L. Šilelis

mių žmogus, tas darbininkas ir aukštos kultūros kokybės. Ir dabar mums kužda votojas; jis paprastas, geras, tiesus ir be galo myli savo laisvę ir savo žemę. Tuosius žmones, tąją laisvę ir tąją žemę trumpą valandėlę mes matėm. Į mus kalbėjo girių begalinis, neišmatuojamas balsas ir žvelgė tūkstančio ežerų akys. Ir dabar mums kužda tasai rimties ir begalybės jausmas — ir vilioja amžina šiaurės naktų pasaka.

A. Vaičiulaitis.

Roma patapo Italijos sostine gruodžio 5 d., 1870 metais.

10,000 BONKŲ

- DEGTINĖS
- BRANDĖS
- RUM'Ų
- GIN
- VYNO
- KORDIALŲ

• KRUPNIKO

Bus Parduodama

SPECIALEMIS KAINOMIS

Firmam Atėjus Firmas Patarnavimas

MONARCH LIQUOR STORE

3529 So. Halsted St.
Phone: YARDS 6054

KREIPKITES PRIE MŪSŲ ŠIANDIEN

MES PADAROME LANGAM UZDANGALUS SULYG JOSU UZSAKYMO — IR PRITAIKOM FIRANKOM LAZDAS. MES NUMERUOJAM IR UZKABINAM TAVERNOMIS, NAMAMS IR MOKYKLoms VENETIAN BLINDS, "CASH AND CARRY".

MASTER WINDOW SHADE CO.

1803 West 47th Street — arti Wood Street

S. J. Vondrak, savininkas Telefonas LAFayette 4560
Laimėjimui pirkite U. S. Karo Bonus ir Stampas!
VAL: — nuo 9 ryto iki 5:30 p.p. etvir. iki 9. Seštadienį iki 12.

KĄ KRIKŠČIONYBĖ DAVĖ LIETUVIŲ TAUTAI

J. GOBIS

Didžiausias krikščionybės nuopelnas žmonijai — tai žmogaus gyvenimo įprasminimas, žmogaus sutaukymas su Dievu. Pagoniškoji lietuvių religija galėjo laikytis tik primityviškų žmonių tamsumo, jų prietarų, jų kultūringas žmogus negalėjo rasti sau gyvenimo tikslo bei prasmės. Tik apie krikščionišką religiją tegalima, anot Dr. D. Jasaičio, pasakyti, jog ji yra vartai, pro kuriuos žmogaus siela išsiveržia iš žemės orbitos, iš žemės gravitacijos dėsnio. Su krikščionybės įsigalėjimu Lietuvoje lietuviška asmenybė pradėjo darytis kosmiškesnė.

Krikščioniškoji religija užkrečia žmogų transcendentiniu liūdesiu, o tasai liūdesys virsta visų dvasinių vertybių kūrėju, todėl suprantama, kodėl su krikščionybės įvedimu pradėjo kultūra kilti. Ne be prasmės Lietuvos valstybės įkūrimas sutampa su jos susidūrimu su krikščionyste. Mindaugas yra pirmas Lietuvos valstybės organizatorius, bet jis pirmas iš mūsų vadovų ir krikščionybę buvo priėmęs. Iki Mindaugo Lietuva neturėjo istorijos ir negalėjo jos turėti: jei tais laikais būtų buvę lietuvių istorikų, tai jų istoriškai aprašymai būtų buvę ne kas kita, kaip valdančių giminii ir jų santykių aprašymai. Pagoniškos tautos, kiek jos nesusiduria su krikščionyste, tegali turėti kronikas, bet ne istoriją. Išimtis sudaro antikinės tautos, kurios parengė dirvą krikščionybei atsirast. Kiniečiai, japonai, indai, totoriai, nors buvo ne žemesnės kultūros už antikinės romėnus, istorijos procese statisto rolę te suvaidino. Kaip pagoniškoji Indija neturi istorijos, taip ir pagoniškoji Lietuva jos neturėjo. Istorijos procesui reikia didingos, žmonių masės uždegančios idėjos: iš

plikių karų ir okupacijų istorija nepasidaro. Totoriai buvo Rytų Europą užkariavę ir net išiveržė į Vakarus, tačiau jie paliko be istorijos, nes neturėjo to, kas sudaro kultūros sielą — neturėjo transcendentinio ilgesio, neturėjo mistiškos idėjos, todėl jų užkariavimai nebuvo veržimasis į idėjinę tolybę, nebuvo aleksandriškas ar napoleoniškas imperializmas, o tik masinis per gyvenimo reikmenų pasipilimas užkariantuose kraštuose. Kas kita yra bolševizmo imperialistiški užsiužimai: bolševizmas turi savo idėją ir savo ateistišką mistiką; istorijos procese grumiasi krikščioniškumas su antikrikščioniškumu, o tame vidury maža vietosbelieka toms jėgoms, kurios laikosi pliku brutalumu ir kasdieninės duonos ieškojimu. Taigi senovės lietuvių ekspedicijos į savo kaimynų žemes nesudaro istoriškų žygių, nes jie tiems kraštams neturėjo nieko lietuviško palikti ar įspausti. Tokie žygiai yra istoriškai beprasmiai. Visai kas kita yra lietuvių ekspansija į Rusiją tais laikais, kada lietuviai buvo susiorganizavę savo valstybę, o tai įvyko tik pozityviai susidūrus su krikščionyste ir bent valdovams padavus jos įtaką.

Dabar lietuviai turėjo kuo duoti okupuotiems kraštams, dabar jie tarnavo istoriškai imperiškai, kurio veržiasi į pasaulinio politinio kūno sudarymą ir savo nacionalinio „aš žymių įspaudimą užkari automs tautoms.

Krikščionybė pirmiausia kreipiasi į žmogaus asmenį, į jo sąžinę ir duoda jam imperatyvą, kaip tvarkyti savo asmens gyvenimą. Tačiau kyla klausimas, kiek krikščionybė bus pakėlus moralinį lietuvių lygmenį. Istorikoj Sim. Daukanto romantikoj priešistoriniai lietuviai atrodo labai simpa-

NAUJAS IZDININKAS

John A. Coleman, S.K.G., pirmininkas Board of the New York Stock Exchange, paskirtas izdininku Karo Salpos Tarnybos National Catholic Welfare Conference. Jis perėmė mirusio Alfred E. Smith pareigas. (NCWC-Draugas)

tingi, ypač palyginus juos su dabartiniais, bet istoriškai romantika ir istoriškai realybė — tai ne tas pats. Priešistoriniai pagonys lietuviai buvo „naturvolk“, „gamtos tauta“, o mokslis ka tokių tautų psichologiją anaipol nerodo, kad jos galėtų eiti moralinio idealo pavyzdžiu, kaip tai atrodė J. J. Rousseau raštų šviesoje. Nėra jokio rimto pagrindo tikėti, jog pagonys lietuviai buvo geresni, moralines už krikščionis. Kai kuriais atžvilgiais pagonys lietuviai galėjo būti sveikesni, stipresni ir natūralnesni už civilizuotus savų įpėdinius; galima manyti, jog primityvieji lietuviai buvo ne tokie sukti, ne tokie rafinuoti, kaip šiais laikais. bet tai dar nereikia, kad jų moralinis niveau būtų buvęs idealinė aukštumo. Plikas natūrmėnas nėra moralinės tobulybės idealas.

Krikščionybė be laisvo paties žmogaus pasidavimo jos imperatyvams nepadar jo (žmogaus) moralinio vien krikšto maža žmogau doriai kelti. Betgi krikščionybės nuopelnas yra tas, kad ji aiškiai parodo moralybės idealą ir priemones jam pasiekti bei realizuoti. Tokio idealo nei viena pagoniška tauta neturėjo, neturi ir negali turėti: jo neturėjo ir pagonys lietuviai, o, neturint vedamosios žvaigždės, neįmanomas moralinis progresas. Pagonybėje galima iš gamtiškos moralės būklės pereiti į visišką dekadansą, į kraštutinį doroties išsigimimą, kaip tai buvo Romoje cezarizmo laikais, bet pakilti aukščiau natūrmėnos ir daryti moralinę pažangą tegalima atsirėmus į antgamtiškų gyvenimo ramsčių, o tokius ramsčius teduoda Kristaus asmenybė ir Jo mokslas. Moraliniai žmogaus gyvenimui ir jo pažangai neužtenka nei „sveikų“, natūrališkų instinktų, nei gilaus mokslo išvadų: reikia didingos poemos. Tokia poema ir yra Kristaus asmuo. Jo gyvenimas, mokslas. Ši „poema“ yra kertinis visuotinės istorijos ir asmenybės kultūros

DRAŠA

PIRMIAUSIAI reikėjo drąsos šį kraštą at-rasti. Drąsos ji apgyvendinti. Drąsos nugalėti dykumas, iškentėti ledines žiemas, atsilaukyti prieš nūčmą neapykantą.

Reikėjo drąsos kalboje su karalium priešintis jam, kovoti prieš jo armijas, įsteigti tautą ir savarankiškai gyventi.

Reikėjo drąsos laikytis, nepaisant išgąsčių, potvinių, gaisrų, pilietinio karo. Bet mes tatau padarėme.

Ir mes sukūrėme turtingiausią, sveikiausią laisviausią, geriausiai mintančią, geriausiai apsišvietusią tautą visoj istorijoje.

★ ★ ★

Paskui atėjo Didžioji Depresija. Ir mes viską užmiršome apie drąsą. Mes pasidarėme bailūs ir nusigandome. Mes pamane, kad geriau būtų pavesti savo likimą valdžiai — tokiai valdžiai, kuri negalėtų mums duoti dešimtuko daugiau, negu mes jai davėme.

Paskui mes patekome į karą. Ir sugrįžo mūsų drąsa. Perly Uoste, Guadalcanale, Tarawoj, Salernoj, Normandijos pajūriuose.

Jinai sugrįžo laivastatyklose visuose mūsų pajūriuose ir per tūkstantį mylių vidų mūsų krašto. Lėktuvų fabrikuose, tankų statyklose, dirbyklose, mašinų daryklose, ant greitųjų pastatytose dirbtuvėse visur.

Mes dar kartą įrodėme, kad galime savo sąjone, mintimis, darbu, gamyba, kovingumu, išradimais, gerove pralenkti bet kurį kraštą pasaulyje. O sugrįžus mūsų drąsai, mes pradėjome pastebėti ir daug kitų dalykų. Mes atradome, kad valdžia ir biznis iš tikrųjų gali drauge veikti. Kad darbininkai ir samdytojai turi daugiau bendrų reikalų, negu skirtumų. Kad visos tos įvairios grupės mūsų krašte gali ir nori kartu dirbti bendram reikalui.

Ar karas yra vienintelis bendras reikalas, galįs mus suvienyti?

Ne vienintelis, nebent mes manytume, kad skurdas ir atsilikimas ir stoka pilnos progos visiems nėra lygiai tiek verti mūsų kraujo ir mūsų plieno, kaip Japonai ir Naciai. Kūrybinės dvasios, išradimų, atradimų, stebėtinio gamybos našumo atgimimas gali mums duoti tokį gyvenimo gausingumą, kokio dar nė viena tauta pasaulyje — įskaitant mus pačius — nėra mačiusi.

★ ★ ★

Štai dabar mes turime kuo didžiausią gamybos našumą visoj istorijoje. Daug jo buvo pastatyta karui — ir turės būti atstatyta taikai.

Atstatydami jį, tačiau, mes turime daryti žingsnius užtikrinimui, kad mes galėsime pirkti visus tuos skaitlingus dalykus, kuriuos pagamins mūsų dirbyklos ir farmos.

O tatau galima padaryti. Ne valdžios pašalpos — kurois neša tik daugiau ir daugiau skolos.

Šie pareiškimai yra spausdinami nušviesti tuos žingsnius kurie turi būti daromi, norint užtikrint Amerikos žmonėms gausos ekonomiją pokariniame pasaulyje. Jie yra paruošti NACIONALIO INDUSTRIJŲ INFORMACIJŲ KOMITETO NATIONAL ASSOCIATION OF MANUFACTURERS, kurie atstovauja tūkstančius įvairių biznių, didžiųjų ir mažų, samdančių 75 procentus visų alginų darbininkų fabrikinę pramonę.

Bet naudojant mūsų gamybos našumą, kad jis daugiau vertės mums suteiktų dalykuose, kuriuos mes perkame už savo pinigus, kad mes galėtume daugiau pirkti — ir tuo būdu sudaryti daugiau darbų ir daugiau uždarbių visiems.

Trumpai pasakius, pilnai pavartodami begalinę šio krašto energiją ir pasiryžimą, mes galime padėti įvesti pasaulį į gėlynę taikos ir gausos, didesnės negu bet kada.

Reikia dviejų dalykų šiai galimybei įgyvendinti. Vienas yra pažangi, ateičiai apmąstyta politika iš biznio pusės. Kitas yra visuomenės bendradarbiavimas.

Biznis pasižadėjo atlikti savo pareigą — pirma, didindamas uždarbio progas visiems ir antra, didindamas visiems progas pirkti.

Kad padidintų visiems progas uždirbti, biznis prižada teisingą ir šviesią algų politiką ir atidarymą visų galimų kelių darbininkui pakilti.

Jis ketina anksčiausiu galimu momentu veikti, atidarant naujas įmones ir paplatinant senąsias, kad parūpintų daugiau darbų didesniai skaičiui žmonių — įimant grįžtančius karijus ir išmobilizuotus karinius darbininkus.

Jis ketina įteikti darbininkams į rankas sekmingiausius galimus įrankius — kad darbininkas, didindamas gamybą, galėtų dar ir toliau kelti sau uždarbį.

Padidinti visiems progas pirkti, biznis ketina pilnai naudoti technologinį „žinojimą kaip“, kurio jis prisirinko karo metu, kad galėtų pristatyti rinkai puikiausių produktų, kokie tik galima padirbti, žemiausiomis kainomis, kuriomis galima jie pardavinėti.

Jis ketina, per nuolatinį studijavimą ir tyrimus gamybos ir paskirstymo srityse, įieškoti visų galimų būdų dar labiau kainoms piginti per eilę metų, taip kad vis daugiau ir daugiau žmonių galėtų džiaugtis didesne gyvenimo gėrybių gausa.

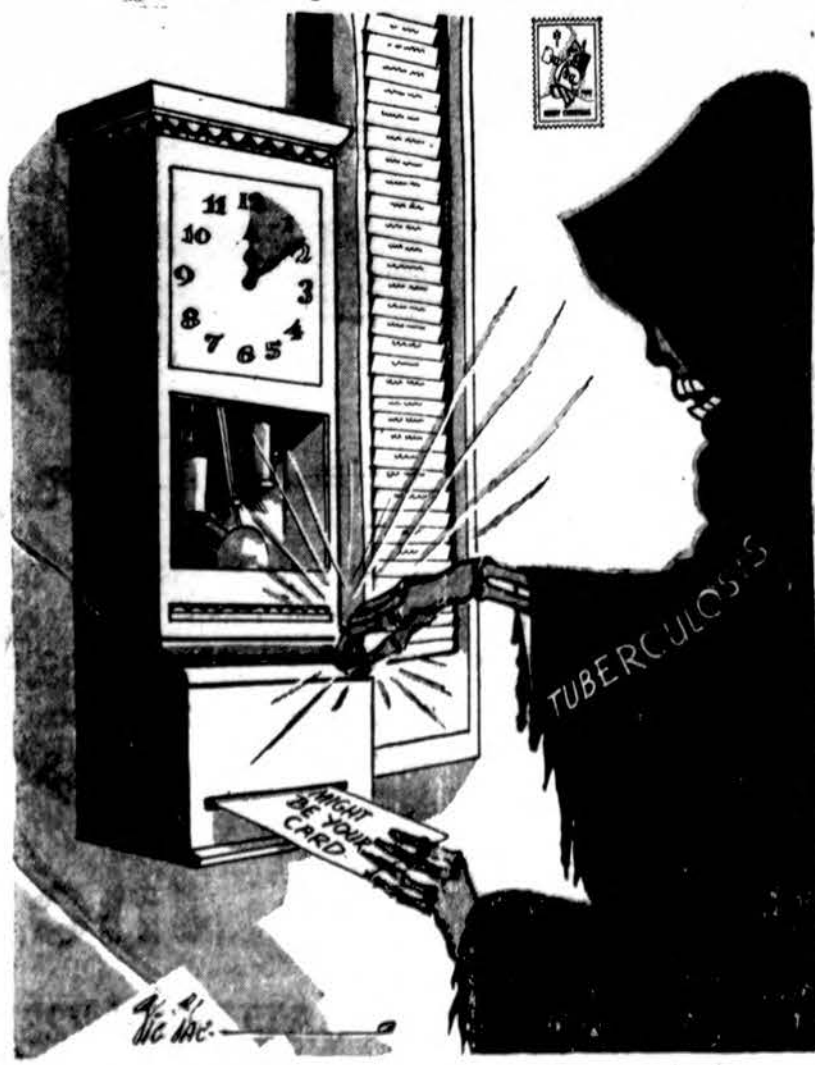
Jis ketina skatinti pilną ir laisvą konkurenciją, kad išvengtų verslo suvaržymą ir užtikrintų vis geresnes ir geresnes vertybes.

★ ★ ★

Tokia yra biznio programa atečiai. Įvykdyt jai taip greit, kaip tik galima, reikės jūsų pagalbos. Nes jos įkūnijimas reikalaus veikimo įstatymų leidime — veikimo, kurį jūs galite paakstinti. Tai pokarinė taksų politika, kuri palieka gana finansų pramonę plėtoti. Įstatymai, kurie aiškiai sulaukys nereguliuojamas monopolijas. Darbinė politika, kuri nustato atsakomybes darbininkams ir vedėjams. Ir biznio veikimas pagal įstatymus vietoj neatspėjamų „patvarkymų.“

Jeigu jūs norite daugiau žinoti apie šią programą, parašykite atsiųsti jums dovanai knygelę **Kaip Amerikiečiai Gali Daugiau Uždirbti, Daugiau Turėti**. Adresas: National Industrial Information Committee, 14 W. 49th St., New York 20, N. Y.

Every Nine Minutes

akmuo. Jei pakrikštytoj Lietuvoj tebėra daug brutalumo, neteisybės ir palaidumo, jei ne visų krikščionių ir ne visuomet gyvenimas yra krikščioniškas, tai čia krikščionybės kaltė, bet mūsų pačių: krikščionybė atnešė mūsų tautai pilną religijos ir moralės šviesą. Jei mes ne visi ir ne visuomet einame krikščionybės apšviestu keliu, tai čia tik mūsų kaltė, mūsų silpnybė.

Krikščionybė labai vertina žmogaus asmens laisvę ir todėl neatima jam galimybės eiti tikybinės ir moralinės klaukumos keliais, krikščionybė neapraudė mūsų nuo pagonybės recidyvų — mes patys turime to vengti. Kas to išvengia, to moralinis gyvenimas yra nepalyginti aukštesnis ir laisvesnis.

prasmingesnis, negu, pav. Sim. Daukanto romantiškai nupiešto senovės lietuvių pagonies. Taigi krikščionybė įvedimas Lietuvoje sudaro mūsų tautai didžiausios svarbos faktą: krikščionybė įvedė Lietuvą į pasaulinės istorijos areną, krikščionybė suformavo mūsų tautos individualybę ir virto kiekvienam lietuviui vedama į asmens tobulėjimo žvaigždė. Ir kas netiki, vis tiek negali krikščioniškos etikos dėsnių išsižadėti, jei tik nori būti geru žmogum. Kristus veikia darbus ir mintis žmonių, net ir Juo netikintųjų, jei tik žmonės nėra visai praradę savo žmogiškos savigarbos, jei nėra sąmoningai ir galutinai apsisprendę virsti gyvūnais, untermenšais.

Dovanos Kalėdoms pas Budriką

Drąsiai galima sakyti, kad Juozo Budriko namų rakančių ir auksinių daiktų krautuvė, 3241 S. Halsted St., yra Kalėdinių dovanų centru. Ko ten ne rasi! Gražiausi ir įvairiausi namų rakandai, puikūs minkšti krėslai, hassocks, stalėlai; o auksinių daiktų gražumėlis — tai ne išpasakytas: auksiniai ir deimantiniai žiedai tik žibėti žiba, puikūs kareiviams militariškai laikrodėliai, gražiausios spilkutės, auskarai ir šimtai kitokių daiktų. O prie to, pas Budriką viską galima pirkti lengvais išmokėjimais ir daug pigesne kaina.

Vaikams yra šimtai gražiausių dovanėlių pasirinkimui — ir iki Kalėdų Budriko krautuvė yra atdara kiekvieną vakarą iki 9:30 val.

Ar žinai, kad...

Garsioji Gettysburgo kova tęsėsi tris dienas: liepos 1, 2 ir 3, 1863 metais.

Salvation Armija įsteigta 1865 m. Jos įsteigėjas yra William Booth.

Pirmas garlaivis iš Anglijos į Bostoną atplaukė 1840 m., birželio 3 d.

Laisvės statula New York'e atvežta iš Prancūzijos birželio 19, 1885 m.

Amerikos Jungtinių Valstybių vėliava kongreso priimta birželio 14 d., 1777 m.

vak, ir taipgi sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 valandos popietų.

Šviesa pati rašo

Kai vakarais grįžtame iš kino, tur būt, retai pagalvojame, kad prieš mūsų akis negyvi žmonės veiks ir kalbės, bet tik jų nuotraukos. Turint tokią tobulą techniką prieš akis, sunku įsivaizduoti, kad prieš šimtą metų dar nebuvo fotografijos. Goethe 1832 m. mirė nematęs fotografijos. Bis markas buvo jau trisdešimt metų, kai pamatė pirmą nuotrauką; jis kraipė galvą dėl tokio nuostabaus išradimo.

Dabar sukako lygiai 100 metų nuo to laiko, kai Paryžiaus salionuose pasklido gandas, kad atsirado kažkoks tapytojas Daguerre, kurio galvoj gimė stačiai fantastiška idėja: žmonių portretus jis nori pagaminti ne teptuku — šviesa pati turinti tapyti. Jam pavykė ant sidabrinės plokštelės nutraukti medžius, gamtos vaizdus, trobesius. Jie jau niekuomet nebeišnyks. Netrukus jis tikisi be teptuko ir drobės nupiešti.

Toks gandas vis plačiau sklido. Žmonės klausėsi ir nežinojo, ką sakyti. Vieniems tai atrodė stačiai burtininko prasimanymas. Ne daug atsirado tokių, kurie šią mintį rimtai svėrė. Kai viena ponia Daguerre paprašė parodyti, kaip tie paveikslai be teptuko atsiranda, ir jis atsakė, kad tai pamatyti nesą galima, nes viskas įvyksta tamsoje, žmonės pradėjo garsiai juoktis: "Tamsoj lengva apgaudinėti."

1839 m. Arago, kurio moksliniu rimtumu pasaulis pasitikėjo, Daguerre oficialiai rekomendavo Paryžiaus mokslo akademijai, kaip fotografijos išradėją. Daguerre savo išradimą perdavė valdžiai ir už tai gavo 6000 frankų. Tik dabar publika pradėjo tikėti, kad čia yra naujas išradimas, kurio ji dar nesuprato.

Tiesą pasakius, nė šis išradimas neiškrito staiga iš dangaus. Tai nėra vieno žmogaus smegenų darbas. Šioje srityje taip pat reikėjo ilgų bandymų ir daug laiko, kol pasirodė pirmieji patikimi rezultatai. Jau Liu dviko XIV laikais ponai savo damoms stengdavosi pa-

tiekti obuolį, kuriame būdavo saulės gražiai įrašyti jos vardo ženklai ir šeimos herbas. Tam reikalui jie popieriuje išpauštydavo raides arba herbą, šabloną uždėdavo ant sode augančio obuolio, o saulė jau pati toliau rašydavo parinktas raides arba ženklus. Tokių atsikimų būdavo labai daug.

Vokietis gydytojas J. H. Schulze (1727) išrado, kad sidabro druskos nuo saulės keičiasi — paruduoja arba pajuosta. Jis jau padarydavo šio tipo tokių nuotraukų, bet jokių būdų negalėdavo jų išsaugoti. 1802 m. Wedgewoodas panašius paveikslus padarė ant popieriaus. Ta proga fizikas Davy jau pasakė, kad galima būtų daiktus fotografuoti įeigu spinduliui kristų per objektyvą ant sidabro rūgščių prisisunkusio kartono. Prancūzų karininkas Niepce šią mintį plėtoja toliau. Pirmasis bandymas jam iš tikrųjų pasiseka 1826 m. Jis ieško naujų kelių, ir gabumų jam tam reikalui nerūksta.

1829 m. Niepce atvyksta pas Daguerre. Jie abu tuo pačiu laiku siekė to paties tikslo, nors ir ne tais pačiais keliais. Nuo šio laiko jie pradėjo dirbti kartu, vienas kito žinias ir patyrimą papildydami. Po keleto metų bendro darbo miršta jau senyvas karininkas, ir Daguerre vienas nuskina išradėjo laurus. Žinoma, pagrindinę fotografijos mintį iš tikrųjų jis ir iškėlė. Jis garvojo, kad šviesa, kuri turi veikti labai greitai, palieka tik labai nežymius pėdsakus jautrijo plokštelėje. Paveikslą reikią cheminėmis priemonėmis išaiškinti, kad jis būtų matomas. Stebuklas įvyksta: šviesa piešia pirmuosius žmogaus ir gamtos paveikslus.

Rašytojas Maksas Daubendeyus labai gražiai rašo apie fotografijos pradžią. Jo tėvas, būdamas optikas Leipzige, stengėsi persigabenti naująjį fotografijos aparatą iš Paryžiaus. Daug kliūčių reikėjo nugalėti, kol pagaliau 1841 m. jam pasisekė jį pagabenti. Tai buvo pir-

IS GRAIKŲ GYVENIMO

Sąjungininkų išlaisvinti iš nacių vergijos graikai pradėjo savytarpes revoliucijas ir net pulti britus, kurie padeda policijai revoliucionierius tramdyti. Atvaizde viena revoliucijos scenų Graikijos sostinėje Atenuose. Atrodo, kad daugeliui Europos valstybių geriau patinka priešpauža. Kaip tik pasijunta laisvi, tuoj pradeda tarpe savęs muštis. (Acme-Draugas telephoto)

masis fotografijos aparatas. Bet jis jau buvo nenaudojamas, ir dėl to įvairiausi bandymai su juo padaryti nuotrauką nepasisekė. Geriausi atveju jis galėjo nutraukti baltą kokios ponios žiurstą arba apkritai baltus rūbus. Po ilgų bandymų kantriam optikui pasisekė padaryti pirmąsias vykusias nuotraukas.

Tuoju pradėjo pas jį eiti kunigaikščiai ir visi kiti aukštos kilmės ir rango žmonės, kurie tokių nuotraukų norėjo turėti. Tik po to, kai Vienos prof. Petzolis padarė objektyvo patobulinimus, nebereikėjo pusę valandos prieš fotografijos aparatą sėdėti. Tai įvyko 1840 m. Vienoj. Nuo to laiko ir fotografijos menas pradėjo augti. Maždaug tuo pačiu laiku anglas Talbotas padarė nuotraukas, iš kurių jau galima padaryti kopijas, vadinamas, iš vienos plokštelės jau galima pagaminti visą eilę paveikslų. 1847 m. pradėtos vartoti pirmosios plok-

štelės. Jas patobulinus, fotografija pasidarė pigi ir labai populiari.

Per keturias dešimtis metų iš "stebuklo" ir "Dievo gundymo" pasidarė labai populiarius ir tobulas menas. Po įvairių bandymų 1883 metais pasisekė padaryti pirmąsias nuotraukas be išlaidų. Dabar galima nutraukti net skrendančią kulką ir fotografijoje pamatyti kitokių nuostabių ir nežinomų dalykų. 1851 m. pasiseka pirmą kartą nutraukti saulės užtemimą. Vienais metais anksčiau pasisekė padaryti gerą mėnulio paviršiaus nuotrauką. 1895 m. rentgeno spindulių pagalba pasiseka nutraukti žmogaus skeletą ir vidaus organus. Atrodo, kad filma buvo at-rasta įvairiose šalyse maždaug tuo pačiu laiku. Prancūzai broliai Lumiere pirmuosius judamus paveikslus parodė 1895 metais.

(I.Z.P.)

Skelbkitės "Drauge".

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
at pigesnei nuomint — be komisinio
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 W. CERMACK RD. Tel. CANal 3267
BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

Seimininkė! Jeigu Jūs Norite Gaminti Gerus Valgius, Gėrimus, ir Gerai Seimininkauti, Įsigykite šią Puikią Knygą —

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinėlius, pyragus ir pyragėlius, pajus ir pudingus, žuvį, duoną, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; taipgi, kaip pagaminti vyną ir midų; ir daug kitų naudingų patarimų.

\$1.25

Kaina, su persiuntimu, tikslai

"DRAUGAS"

2334 South Oakley Avenue

Chicago 8, Illinois

Kalėdinės Dovanos Dėl Namų Visiems

KALENDORIUS DYKAI!

Atvažiuokite į Budriko Krautuvę bile kada, nes krautuvė yra atdara kiekvieną vakarą iki Kalėdų; taipgi sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

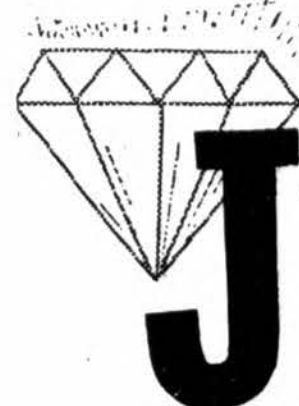
Pasiimkite Budriko 12 puslapių gražų Kalendorių DYKAI.

Pas Budriką rasite įvairių žaislų.

Toys vaikams, vaikų vežimėlių, lempos stalelių, Deskos, Elektriniai Valytuvai; Rakandų, Matrasų, Minkštų Kėdžių, Stalelių. Tai didžiausias pasirinkimas. Yra Paveikslų, Vaidrodžių, Pianų, Accordionų, Vaikams Burninių Armonikų, visokių Rekordų lietuviškų ir amerikoniškų.

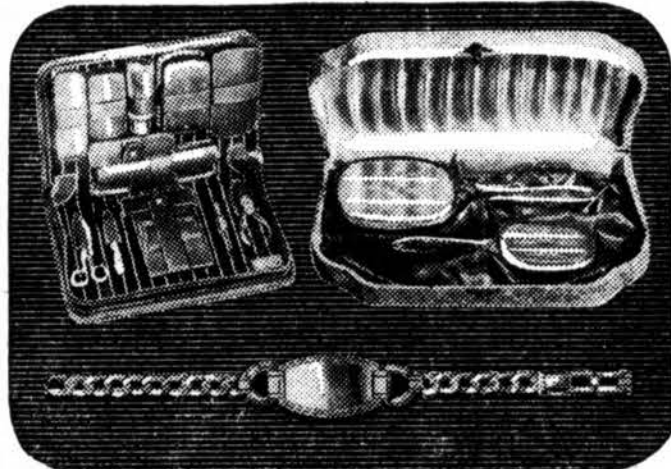

Didelė Krautuvė ant 3 lotų, 3 Floor'al Jewelry Krautuvė po vienu stogu su Rekordų Krautuvė.

Deimantinių Žiedų

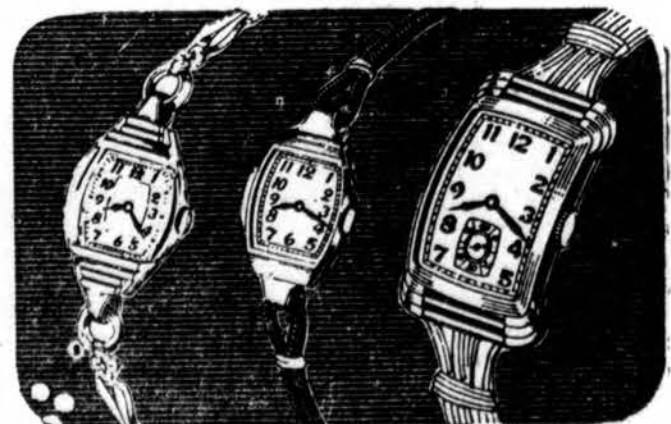
Laikrodžių — ir t. t.

Geriausi Militariški Laikrodėliai, Shock Proof, Water Proof, Marathon, rodanti laiką naktį \$64.95
Kiti Militariški Laikrodėliai po \$39.50
MILITARY RING \$12.50
MILITARY WATCH \$39.50
Identification Bracelet \$6.00
WALLETS \$2.00
MILITARY SETS \$6.00
PEN and PENCIL SETS .. \$2.50 up

..... Žiedą, Kurį Prižadėjot Jau Senai Atgal

Nėra gražesnio pareiškimo tos meilės, kuria dalinatės kaip spindantis ir nuolatinės grožybės tikras registruotas KEEPSAKE Deimantinis Žiedas. Keepsake Palūdiujimas Gvarancijos ir Registracija, tai užtikrinimas aukštos kokybės spalvoje, piovimo ir aiškumo.

Didžiausias Pasirinkimas Laikrodėlių

\$19.50 iki \$200.00

Storo stiklo viršū Staleliai, Coffee Tables lamp tables, end tables po .. \$15.95

2šmotų gražūs Parlor Setai su springsais. Tai geriausia dovana dėl namų. Pasirinkimas iš virš 200 Parlor Setų po \$119.50 ir \$155.00

Dubeltavas Studio Couch, dieną kaipo Parlor Setas, o naktį padaromas į lovą. Dėl 2-jų asmenų, su drutais springsais \$59.50
Šiltos, vilnonės kaldros, didelės mios, po \$9.98
Vilnoniai Blanketai, po \$4.95 iki \$14.95
Didelės, gražios Floor Lempas, po \$19.50

Stalo Lempas, gražios, po \$6.95 ir po \$12.00.

Niekas geriau nėra namuose turėti kaip minkštą kėdę, Barrell Chair, Easy Chair ir Platform Rockers su springsais \$39.50
Gražus, minkštas Rocking Chair, aptrauktas velvet materialu, po \$15.00

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 South Halsted St.

Tel. CALUMET 7237

Kalėdoms gėlės iš užsienių

Ne kad sugadinti Kalėdinį surpauza, bet kad sužinoti jos gėlių pageidavimą. Chicago's gėlininkai per pastarąsias kelias dienas telefonavo gimines daugumos tarnyboje vyrų užsieniuose, kurie beveik "užbombardavo" miestą su jų gėlių užsakymais. Atrodo, kad vyrai ant jūrų, karo laukuose ir namie yra beveik tos pat nuomonės kaslink pasirinkimui. Jei kurias ir pažymėję, tai buvo tokios kurių yra sunku gauti, ar iš sezono, ir tankiai neatsiminė tokias gėles kurias jų motinos skirdavosi sau dėl Kalėdų.

Jei visi prašys tokių pat gėlių, tai pasidarys trūku-

mas Chicago's rinkoje, anot pareiškimo Allied Florists' Association ir kada prisieina prie gėlių pasirinkimo tarnybose vyrų užsakymai ima pirmenybę, dauguma kurių užsakymų jau yra apturėta per Army Exchange Service postus karo laukuose. (Skelb.)

Sąjungininkai Burmoje Veržiasi Arčiau Akyb

KANDY, Ceilonas, groud. 19.— Sąjungininkų daliniai vakariniam Burmos krašte veržiasi arčiau Akyab, 30 mylių atstume, ir jau randasi apie 20 mylių į pietryčius nuo Maungdaw.

Lietuva nenori nei bolševikų, nei nacių "globos".

CHICAGO IR APYLINKĖS ŽINIOS

Iš Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų centro

Metų laikotarpis, rodos, ilgas, bet jo bėgis labai greitas. Štai, tik pradėjome metus naujais pasiryžimais, darbais, ir, žiūrėk, jau baigiasi. Darbai nuveikti, pasiryžimai įvykinti. Taip įvyko rėmėjų gyvenime — metas pilnas, įvairus, turtingas ir, kas svarbiausia, žymus, nes atšventėme 25 metus gyvavimo. Kiekvienas susirinkimas, pramoga, spindėjo sidabro papuošalu, priminimas ilgų metų triūso, vargo, troškinų. Vedėjos, valdyba vedė ir skatino prie tų gražių darbų, kuriuos rėmėjos nuveikė. Geros vedėjos, geros sekėjos, — gražūs rezultatai.

Gruodžio 17 d. įvyko pasukutinis šių metų rėmėjų susirinkimas. Suvažiavo daug rėmėjų pasidžiaugti sekmingais metais ir nustatyti galres kitiems metams. Išdėvus skyrių raportus, nutarta pirmiausia, pradedant naujuosius metus, suruošti metinę vakarienę, vasario 25 dieną, vienuolyno auditorijoje; antras iš eilės svarbus dalykas — 26-tas seimas, gegužės 20 dieną; trečias — pirmutinis piknikas, liepos 15 d. Geistina, kad tos dienos būtų visų įsidėmėtos.

Kaip kiekvienoje organizacijoje, taip ir čia įvyksta rinkimas valdybos. Rėmėjos pilnai patenkintos savo vedėjomis ir vienbalsiai užgėrė tą pačią valdybą: dvasios vadkas kun. B. Urbai; pirm. A. Nausėdienę; pirm. vice pirm. O. Reikauskienę; antra vice pirm. Z. Bartkai; rašt. V. Galmaitę, fin. rašt. K. Garuckaitę; išdė globėjos E. Nedvarienę ir Bitautienę; korespondentės E. Andreiūnienę, J. Urbienę ir E. Prosevičiūtę; piknikų komisija M. Stankiūtę ir E. Andreiūnienę; Federacijon atstovės E. Paulienę.

nė ir O. Rudienę; Moterų Sąjungon atstovė Bitautienę; mairšalka Gudienę.

Motina Juozapa trumpa kalba dėkojo rėmėjoms už nuveiktus darbus ir sveikino šv. Kalėdų progą. Kape-lionas kun. Urba apibūdino praėjusius darbuotę ir skatino rėmėjas toliau tęsti pradėtus darbus.

Susirinkimas baigėsi sėsėlių pagamintu kalėdiniu užkandžiu ir dovanomis.

EBP

Roselando žinios

Gruodžio 10 d. Šv. Vardo draugija ėjo bendrai prie šv. Komunijos ir salėje turėjo pasiryžius bei trumpą susirinkimą. Šv. Mišios buvo laikomos už šios parapijos jaunuolius karius.

Kareiviai prisijūnia daug laiškų su padėka Šv. Vardo draugijai už dovanas jiems nusiųstas.

Šv. Vardo draugijos yra labai kilnus sumanymas — kariaujančius jaunuolius atminti. Dvasios vadkas kun. B. Grinius ragino visus nepamiršti kareivių savo maldose. Iš 260 išėjusių jaunuolių iš šios parapijos, jau 5 yra žuvę. Penki jau negrįš namo. Malda jiems yra reikalinga, nes tik malda jiems galima padėti.

Kleb. kun. J. Šaulinskas linkėjo draugijai linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Gruodžio 17 d. tretininkai ėjo prie šv. Komunijos. Jie darbuojasi parapijoje ir visur yra pavyzdgingi.

Gruodžio 26 d. Šv. Rožančiaus Arkibrolijos draugija eis in corpore prie šv. Komunijos per 8 val. šv. Mišias. Visi nariai turi būti sykiu.

Mūs bažnyčioj apie didįjį altorių daroma remontas ir gražinama. Groteliai jau labai gražiai atrodo. Grindys apie altorių gražiai apdirbtos. Laikui bėgant, manoma altorius ir visą bažnyčią pagražinti. Geras sumanymas.

Žmonės labai susirūpinę, kas link Lietuvos, nes negauna jokių žinių. Žiaurūs okupantai neleidžia to daryti. Bet maldą mes galime siųsti į Lietuvą, nes maldos joks okupantas netur: jėgos sulaukyti. Malda yra už viską galingesnė. Per maldą Lietuva ir vėl paliks laisva ir nepriklausoma. Turėkime viltį.

Linkiu linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų: kunigams, seselėms, draugijoms, parapijonams, „Draugų“ skaitytojams. Dieve, palaimink Naujus 1945 Metus! Koresp.

ROSELANDE
Laidotuvių Direktorius
B. A. LACHAWICZ
KOPLYCIA —
10756 So. Michigan Ave.
Tel. Pull. 1270 — Canal 2515
Rez. tel.: Commodore 5765.

AKREPKITES PRIE MŪS
TIESIOG IR SUTAUPY-
KIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ
RANDASI PAS MŪS JŲSŲ
PASIRINKIMUL.

Geriausio Materialo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavę daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilną patenkimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN
MONUMENT CO.

Štai vienas iš mūsų gražių paminklinių produktų.
DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE.
(Netoli Grand Ave.)
PHONE: SEVLEY 6105

KLAUSYKITE—

VELIAUSIŲ ŽINIŲ — PRANESIMŲ —
MUZIKOS — DAINŲ

Per Mėgiamiausią šeiminkinių

SOPHIE BARCUS RYTINĖ
RADIO PROGRAMĄ

Iš Radio Stoties

WGES — 1390 Kilocycles

KAS RYTA: Nuo 8:45-9:15 išskyrus

Taipgi Pasiklausykite Populiaraus

VAKARUSKININKŲ PROGRAMO, VAIDINANT

„TAČKŲNŲ“ ŠEIMĄ ir Jų Kalmynus

Kas PIRMADIENIO VAKARĄ Nuo 7 iki 8 val. vak.

Partizanai Okupavo Montenegro Centra

NEW YORKAS, gruod. 19.— Maršalo Josip Broz štabas pranešė, kad jugoslavai partizanai užėmė Podgorcia, svarbų centrą pietinėje Montenegro, 10 mylių nuo Albanijos sienos.

Nebūk vergu, bet viešpačiu savo asmens žemų jėgų. Tai kiekvienas siekia ir nežiniomis. Tik ne visi pasiekia. — Vydūnas

Dėvėkit Gėles!

KALĖDŲ PARENGIMAS

Duokite Gėlininkui Laiko
Rezervuoti Jūsų

Sustokit ir Pasitarkit
Su Jūsų Gėlininku

GĖLES
ŠIANDIEN!

ALLIED FLORISTS' ASSOCIATION

P. S.: Jūsų Gėlininkas Gali Telegrafuoti į Visus Kraštus Amerikoje

PETER TROOST MONUMENTS

Meniški, Vertingi
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ZENKLAI

Štai Mums
Pasitikėjimo
Rekordas:
Ši Firma virš 50 m.
Tos Pačios Šeimos
Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST!
PARTICULAR PEOPLE PREFER TROOST PRODUCTIONS
DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELO GRANITE
Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World.
BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITES PRIE—

JOHN W. PACHANKIS

—THE LITHUANIAN MONUMENT MAN—

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce
and Darius-Girenas American Legion Post No. 271.

MODERNI Išvidinė PARODA: REZIDENCIJA:
4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street
Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298
VALANDOS: Kasdien 9—9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9—6 val.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas. — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000. ADR.: 1117 ROOSEVELT ST.

SENIAUSIOS IR MODERNISKAUSIOS
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage
Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California
Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose
Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES
(1390 k.)
Pirmadieniais ir Ketvirtad.
8 val. vak.

Galingai dirbkime už Lietuvos nepriklausomybę!

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI
DUODAM PASKOLAS

Ant Pirmų Morgičių

UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ — BE KOMISINO

PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD
FEDERAL
SAVINGS
AND
LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 Archer Ave. Virginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

PIRKIT TIESIOG IS

ZMONIŲ, KURIE PATYS
ATLIEKA VISĄ DARBĄ

St. Casimir Monument
Company

3914 West 111th St.

Tiesiog Ten, Kur Busas
Sustoja

Telefonas: CEDERCREST 6335

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS
JŲSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas GROvehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus, ir
jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE

Patarnavimas
Dieną ir Naktį.

Mes Turime
Visose Miesto
Koplyčias
Dalyse.

I. I. ZOLP

1646 WEST 46th ST.

Phone YARDS 0781

MAZEIKA

EVANAUSKAS

3319 LITUANICA AVE.

Phone YARDS 1138-39

LACHAWICZ IB SUNAI

2314 WEST 23rd PLACE
10756 S. MICHIGAN AVE.

Phones: CANal 2515
COMmodore 5765
PULLman 1270

L. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. PULLman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAF. 3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST.

710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

ELENA RANCUNE

(po tėvais Degutaitė)

Mirė Gruodžio 18 d. 1944m.,
1445 val. p.p., sulaukus pusės
amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kilo iš Tel-
šų apskritys, Judrienų parapi-
jos, Užvenio kaime. Amerikoje
išgyveno 33 metus.

Paliko didžiulę našlėdine:
vyrą Petrą; sūnų Edward (U.
S. Navy); dukterį Ida Tolgo ir
ženą Quinto; anukę Penelope;
brolį Kazimierą Degutį ir jo
šeimą; daug pusbrolių ir pus-
seserų, taipgi ir daug kitų gi-
minų, draugų ir pažįstamų.

Lietuvoje paliko 3 brolius ir
3 seseris.

Velionė priklausė prie Ka-
reivių Motinų klubo, West
Pullman.

Kūnas bus pašarvotas šian-
dien, 2 val. pp. namuose, 11882
So. Parnell Avenue

Laidotuvis įvyks šeštadienį,
Gruodžio 23 d. 1944 m. 18 na-
mų 9:00 val. ryto bus atlydėta
į šv. Petro ir Pavilo parapišios
bažnyčia, kurioje įvyks gdu-
tingos pamaitos už velionės
sielą. Po pamaitės bus nulydėta
į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus
gimines, draugus ir pažįstamus
dalyvauti šiose laidotuvis.

Nuolaid: Vyres. Sėnus, Duk-
tė, Zentas, Anukė, Brolis, ir
kitos Giminės.

Laid. direktorius L. Bukaus-
kas, Telefonas Pullman 5661.

LIETUVIAI Kariai Kovoje už U.S. LAISVĘ ir Pavergtųjų Išlaisvinimą

Lietuvis karys žuvo Vokietijoje

"It is with deep regret and sympathy that we inform you that your son, T-Sgt. Bruno Kalinauskas has gloriously laid down his life in line of duty somewhere in Germany on November 22nd".

("Su skaudama širdimi ir gilia užuojauta Tamstai pranešame, jog Tamstos sūnus, T-Sgt. Bruno Kalinauskas už mylimą kraštą garbingai paguldė savo gyvybę kur nors Vokietijoje š. m. lapkričio 22 d.")...

BRUNO KALINAUSKAS

Ši skaudi žinia šiomis dienomis pasiekė p. Teklę Kalinauskienę, 6825 So. Washenaw Ave. Kur nors karo fronte Vokietijoje jaunesnysis jos sūnus paguldė gyvybę begindamas kas teisu ir dora.

PALAI DOTAS OLANDIJOJ

Po kelių dienų p. Kalinauskienė gavo iš Karo Departamento kitą pranešimą, kuriame pasakyta, jog a. a. T-Sgt. Bruno kūnas parvežtas Olandijon, kur atlaikytos gedulingos pamaldos. Ten jis ir palaidotas.

ISTOJO PRIEŠ KARĄ

Seržantas Bruno buvo vos 24 metų amžiaus. Jis gimė Chicagoje, 1920 m. birželio 2 d. Lankė ir baigė Nekalto Prasiidėjimo šv. P. Marijos pradinę mokyklą, Brighton Parke, ir kurį laiką lankė šv. Ignacijaus aukštesnę mokyklą. Po to kelis metus dirbo keliose drabužių skalbyklose.

Dar prieš karą Bruno buvo prisirašęs prie U. S. Army Reserve dalinio ir per

kelias vasaras lankė tam tikrus karinius kursus ir pratybas Ft. Sheridan kareivinėje, Chicagoje. Kelis mėnesius prieš Pearl Harbor užpuolimą, Bruno lyg nujausdamas reikalą, savanoriai įstojo į U. S. Merchant Marine.

SUŽEISTAS MŪŠYJE

Kelis mėnesius ten ištarnavęs, Bruno buvo pašauktas į kariuomenę ir pateko į pestininkų dalinį. Ilgesnį laiką pabuvęs Ft. Benning, Ga., vėliau pasiųstas Anglijon ir iš ten Prancūzijon, kur vieno mūšio metu buvo sužeistas kovoje. Pagijęs, Sgt. Bruno vėliau pateko Vokietijos fronte, kur ir žuvo.

Kariuomenės vyresnybė savo pranešime p. Kalinauskienę pažymi, jog Sgt. Bruno buvo pavyzdingas, visų kareivių ir oficerių labai mylimas. Jo apsiėjimas karo fronte kitiems padarė didelio įspūdžio ir pridavė daug drąsos. Jis ir namie būdamas buvo visų labai mylimas, nes buvo gražaus būdo.

Sgt. Bruno palaikai buvo parvežti Olandijon, kur katalikų kapelionui atlaikius gedulingas pamaldas, palaidotas. Velionis turi dar kitą brolių karį Master Sergeant Povilą, kuris šiuo metu yra kur nors Belgijoje. Dėl to p. Kalinauskienė, kuri jau keli metai kaip našlė, dabar pasilikusi viena.

PAMALDOS

Gedulingos pamaldos už a. a. T-Sgt. Bruno Kalinauską įvyks penktadienį, gruodžio 22 d., 9 val. ryte, Gimimo Panelės Marijos parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Visi giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami pamaldose dalyvauti. Sgt. Bruno priklausė prie šv. Vardo draugijos Marquette Parke.

Lietuva nenori nei nacizmo, nei bolševizmo.

GREEN BAY'IEČIAI TRIUMFUOJA

Green Bay Packers futbolo rinktinė nešioja ant rankų savo vadą (coach) "Curly" Lambeau. Ir ne už dyką. Ši rinktinė nugalėjo New York Giants. Rungtynės įvyko New Yorke Polo aikštėje. (Acme-Draugas telephoto)

Dviejuose karo frontuose

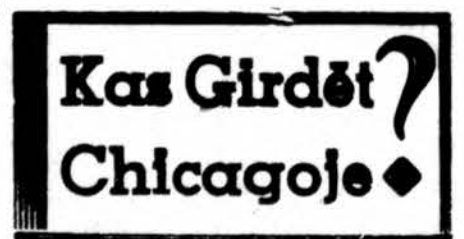
2,137 amerikiečiai sužeista

SUŽEISTŲJŲ KARO FRONTUOSE SKAIČIUJE YRA 167 VYRAI IŠ ILLINOIS VALSTIJOS

WASHINGTON, D. C. — Karo departamentas gruodžio 18 dieną pranešė 2,137 Jungtinių Amerikos Valstyvių kareivių pavardes, kurie buvo sužeisti Europos ir Viduržemio apylinkių karo frontuose.

Sužeistųjų karių skaičiuje 167 vyrai yra iš Illinois valstijos.

Sužeistųjų karių skaičiuje yra pvt. 1st class John R.

Koja atnešė mirtį

Clemens F. Menclewski, 47 metų, 3062 Davlin ct., kuris gulėjo vieną valandą šaligatvyje, savo namo priekyje penktadienio vakare po to, kai parkrito ir nusilaužė savo dešinę koją, mirė ligoninėje praeitą pirmadienį.

Nuo žaizdų

Hubert Novak, 64 metų, 5142 So. Honore str., mirė nuo sužeidimų, kuriuos gavo, kai jį sutrenkė automobilis, kurį vairavo Raymond Podkulski, 16 metų.

10 vyrų apgavo

Mrs. Lilli Michler, 40 metų, teisme buvo praeitą pirmadienį nuteista iki 10 metų kalėjiman už apgavystę. Sakoma, kad ji apgavusi 10 vyrų, įskaitant tris chigagiečius, po to kai ji išteklėjusi už jų ar pažadėjusi tekėti.

\$1,000 nuostolių

Buvo kilęs gaisras name, 4645-47 Winthrop ave. Ugnis 20 negrų gyventojų išvijo laukan. Trys buvo nuvesti gaisrininkų kopečiomis iš antrojo aukšto. Sakoma, kad gaisras sukėlęs \$1,000 nuostolių.

Išgelbėjo antrą kartą iš ugnies

PORTLAND, Me. — Ant rą kartą Joan Connolly, 12 metų mergaitė, išgelbėjo savo broliukus iš ugnies, kuri kilo jų name, gruodžio 18 dienos vakare. Joan pačiupo William, 6 savaičių amžiaus, iš jo lopšio, Ronald, 3 metų, paėmė po kita ranka, ir išvedė Robert, 6 metų, ir Edward, 5 metų, iš jų Munjoy Hill apartamento.

Joan's tėvų nebuvo tuo laiku namie, kai kilo gaisras, kaip ir 1943 m., gruodžio 14 dieną, kai Joan pastebėjo gaisrą, kuris tada sunaikino jų namą, South Portland, ir tada jina išvedė savo broliukus į saugią vietą.

Žuvo lietuvis Olandijos karo lauke

Mrs. Casimere Bartusis, 3105 W. 39th pl., gavo žinią, kad jos sūnus Sgt. Ben Bartusis, 32 metų, žuvo Olandijos karo laukuose, spalio 1 dieną. Pirmiau buvo pranešta, kad jis dingęs kovoje, bet paskui gauta žinia, kad Sgt. Ben Bartusis neteko gyvybės karo lauke.

Jos kitas sūnus Staff Sgt. Anthony J. Bartusis, 33 metų, yra armijos oro jėgose, ir randasi kur tai Anglijoje.

Pirkite tose krautuvėse, kurių savininkai skelbiasi "Drauge".

Laivyno nuostoliai

WASHINGTON, D. C. — Laivyno departamentas gruodžio 18 dieną paskelbė Jungtinių Amerikos Valstybių jūrininkų sąrašą, kuriame pažymėta, kad 385 jūrininkai yra nukentėjusiųjų skaičiuje. Nuo Pearl Harbor užpuolimo nukentėjusiųjų skaičius siekia iki 79,143, įskaitant 30,426 mirusius, 34,965 sužeistus, 9,266 dingusius ir 4,486 nelaisvėn patekusius.

Sukėlė \$4,570,500

Chicago Paulistų choras išpildė Kalėdinį koncertą, Orchestra Hall, gruodžio 18 d. Koncertas sukėlė \$4,570,500 karo bonų pardavime.

Netikėta mirtis

URBANA, Ill. — Howard E. Hoy, 24 metų, bėgė mirtinai sužeistas, gruodžio 18 dieną, kai jis susidaužė lėktuvu savo ūkio kieme. Jis buvo pirkęs lėktuvą prieš kelias dienas.

MARGUTIS
VIENINTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS
RADIO LAIKRASTIS, IŠTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUTIS ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

Įvairios... Idėjos ... ZINIOS

Jos garbei

Iškilmingos šv. mišios palaimintos motinos Cabrini garbei bus laikomos penktadienį, gruodžio 22 d., 10 val. šv. Vardo Katedroje. Palaimintoji motina Cabrini greitai laiku bus paskelbta šventąja. Ji vadinama "Chicago mažoji vienuolė".

Mirė stolyje

Capt. Gustav Gardner, 60 metų, 6046 So. Caliofria ave., veteranas miesto gaisrininkas, mirė nuo širdies atakos anksti gruodžio 19 dienos ryte, gaisrininkų stolyje, 6000 So. St. Louis ave.

Įvyko iškilmės

INDIANAPOLIS. — Vyskupas Joseph E. Ritter, D. D., užėmė Indiana arkivyskupijos sostą. Iškilmės įvyko šv. Petro ir Povilo katedroje, gruodžio 19 d.

Su plaktuku

LANSDOWNE, Pa. — Gruodžio 18 dieną buvo rastas moteris, 32 metų, nužudyta su plaktuku, jos apartamente.

33 metai tarnyboj

Sargybinis Thomas Gnerin, 7734 Phillips ave., Kūčiose išeina iš policijos departamento, jam tada sueina 63 metai. Jis 20 metų, iš 33 metų, tarnavo Wabash ave. stotyje.

Žuvo darbininkas

William Thompson, 33 metų, Santa Fe geležinkelio darbininkas, gyvenantis trys mylios nuo Joliet, buvo mirusiai sužeistas praeito pirmadienio vakare, kai jį traukinys sutrenkė prie Romeo.

23,021 asmuo

Chicagoje šiais metais 23,021 asmuo gavo Amerikos pilietybę, o 1943 metais gavo 41,613 asmenų. Apie tai buvo pranešta gruodžio 19 d.

PROCESUOTAS MAISTAS. — Mėlynos stampos nuo A8 iki Z8, nuo A5 iki Z5, ir A2, B2 (4 knygelėje), 10 punktų kiekviena, geros neribotam laikui.

Dėkite visas pastangas, kad Lietuva vėl atgautų laisvę ir nepriklausomybę.

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Hottest Wedding Photographers for over 30 years

SHOOT MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES PHONE LAFAYETTE 2013

× Bernadišų namuose, Cicerioj, praeitą sekmadienį kelta taurės dukters Stelos gimtadienio proga. A. Bernadišius yra stambus Cicerio biznesieris ir rėmėjas mūsų spaudos, organizacijų ir katalikiško veikimo.

× Sally Jesulaitis, Liet. Vyčių Chicago apskr. sekretorė ir žymi Town of Lake vyčių kuopos veikėja, sako, kad Kalėdų Diedukas šimet jai buvo geriausias: parapijos "bingo" žaidime tasai senutėlis "padėjo" jai laimėti \$125.00.

× 8 auksinės žvaigždės puošia Tarnybos Vėliavą Nekalto Prasiidėjimo Panelės šv. bažnyčioje, Brighton Park. (Vėliavą teko girdėti, kad jau dešimts žuvusių kare). Mėlynų žvaigždžių skaičius vėliavoj siekia virš 500.

× Juzefa Virbickienė, vestsaidiečiams žinoma kaip šeimininkė-virėja vestuvėse-puotose, šiomis dienomis, besirodama namuose, sunkiai susižeidė. Randasi namuose gydytojo priežiūroje.

× Petras Cibulskis, sūnus žinomo vestsaidiečio namų dažytojo ir dekoratoriaus, tėvams padarė kalėdinį surpytą parvykdamas atostogų net iš Anglijos. Skaitlinga ir gražiai išauginta, išauklėta Cibulskių šeima dabar tyrkšta džiaugsmu. Ir nestebėtina.

× Stasio Piežos, Herald-American korespondento ir religinio skyriaus redaktoriaus, vadovaujami Brighton Park vyrai, susibūrė į šv. Vardo draugiją, tikrai rodo gražų pavyzdį. Praeitą sekmadienį virš 100 vyrų dalyvavo bendroje šv. Komunijoje. Kiekvienas narįs žadėjo kitą mėnesį atsivesti po naują narį.

× Dale Valkutis iš Brighton Park yra ne tik žymi veikėja Sodalicijoje, bet ir gera chorvedė. Jos vedamas Sodalicijos choras gražiai gieda. Praeitą sekmadienį šv. Vardo draugijos dviasinėj puotoj ne tik bažnyčioje giedojo, bet ir salėje per pusryčius išpildė kalėdinę programą.

× Kun. J. Prunskis, vietoj kalėdinių pasveikinimų skaitlingiems savo bičiuliams ir pažįstamiems atvirukais, parašė "Draugui" atsiminimų iš viešnagės Budapešte, Vengrijos sostinėje, prie kurios dabar eina mūsų šalis tarp vokiečių ir rusų. Tuos atsiminimus mes tuojau pamatysim "Drauge." Bu dapeštas yra vienas gražiausių Europos miestų, kurį naciai žada sugriauti iki iš jo pasitrauks.

Paragink savo pažįstamus, kad jie 1945 metams užsisakytų dienraštį "Draugą".

Namų Taisytojas Kontraktorius

Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams
GEO. BORCHERTAS

10546 S. Artesian, CED. 1739

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas — PORTSMOUTH 9022
STOKER COAL, Aukštos rūšies, \$7.45
2 syk plantos, Chemikališkai priręgtos
BLACK BAND LUMP.....\$11.25
PETROLEUM COKE (Course).....\$12.50
PETROLEUM COKE (Pile Run).....\$10.95
W. VIRG. LUMP — Stijoti.....\$9.20